

ÅRSRAPPORT 2018

Oslo, 15.03.2019

KORO
KUNST I OFFENTLIGE ROM

Forside:

To accept theirs, to make it mine, to wish it for myself, støpt bronse, 2018

Kunstner: Liv Bugge

Sted: Ullersmo og Eidsberg fengsel

Foto: Istvan Virag

I. LEDERS BERETNING	4
II. INTRODUKSJON TIL VIRKSOMHETEN OG HOVEDTALL	6
III. ÅRETS AKTIVITETER OG RESULTATER	11
A. SAMLET VURDERING AV RESULTATER, MÅLOPPNÅELSE OG RESSURSBRUK I 2018	11
B. RESULTATMÅL OG STYRINGSPARAMETRE FASTSATT AV KULTURDEPARTEMENTET	12
1. PRODUKSJON AV SAMTIDSKUNST I OFFENTLIGE ROM	12
2. KOMMUNIKASJON, FORMIDLING OG KUNNSKAP	24
3. FORVALTNING: GOD FORVALTNING AV KUNST I OFFENTLIGE ROM	33
4. GI RÅD TIL AKTØRER SOM ER INVOLVERT I PRODUKSJON, FORMIDLING OG FORVALTNING AV KUNST.....	38
5. GOD OG EFFEKTIV TILSKUDDSFORVALTNING	38
C. OMTALE AV PLANER OG AKTIVITETER I 2018 KNYTTET TIL SPEIELLE FORUTSETNINGER	39
D. FORVALTNING AV TILSKUDDSMIDLER	40
IV. STYRING OG KONTROLL I VIRKSOMHETEN	41
V. VURDERING AV FRAMTIDSUTSIKTER	44
VI. ÅRSREGNSKAP	46
LEDELSEKOMMENTAR ÅRSREGNSKAPET 2018	46
ÅRSREGNSKAP 2018 DRIFT	48
ÅRSREGNSKAP 2018 FOND	55
VII. VEDLEGG TIL ÅRSRAPPORTEN FOR 2018	61
PROSJEKTOVERSIKT FOR KUNSTORDNINGENE	61

I. LEDERS BERETNING

I tråd med de overordnede målene for KORO ble det i 2018 iverksatt, kuratert, produsert og gitt tilskudd til et stort antall kunstprosjekter i bygg og uterom. Både prosessene og de ferdigstilte verkene ble gjort tilgjengelig både for lokale brukere og besøkende og for et større nasjonalt og internasjonalt publikum. Dette skjedde gjennom en bred vifte av informasjons- og formidlingstiltak i digitale og analoge medier og gjennom åpne og målgruppeorienterte arrangementer. Arbeidet med kunstforvaltning ble gitt høy prioritet. De ulike faggruppene videreførte både løpende tiltak og etablerte nye innenfor rådgivning, opplæring og kunnskapsformidling. Både kunstseksjonen og seksjon for kunstforvaltning deltok i forskningssamarbeid med norske og internasjonale deltakere. Administrasjonen fortsatte sitt arbeid med å utvikle avtaler og tjenester. Det ble lagt til rette for en ny budsjett- og regnskapsstruktur i forbindelse med innføringen av en ny post 21 for føring av inntekter og utgifter i KOROs faglige prosjektvirksomhet.

Samlet sett var måloppnåelsen i 2018 svært tilfredsstillende. I tråd med årsplanen ble bl.a. følgende tiltak gjennomført i løpet av året:

- Totalt hadde vi 282 kunstprosjekter i arbeid. Av disse hadde vi det fulle produksjonsansvaret for om 80 prosjekter i statlige bygg og leiebygg og medvirket aktivt i 6 prosjekter i uterom og i byutviklingsprosesser. Det ble gitt tilskudd til 50 nye prosjekter gjennom de søkbare kunstordningene KOM og URO.
- Satsingen på kommunikasjon og formidling ble videreført i 2018. Deler av året skjedde arbeidet for det meste med innleid personale og med innsats fra de ansatte i kunstseksjonen. Formidlingskompetanse blir nå systematisk trukket inn ved oppstart og gjennomføring av alle nye produksjoner.
- Forvaltningsseksjonen ble på det nærmeste ferdig med den fulle gjennomgangen av verkene i samlingen i løpet av året som gikk. Det gjenstår bare mindre justeringer før denne delen av nysatsingen er gjennomført. Dette innebærer at vi har opparbeidet oss langt bedre kunnskap om samlingen, enkeltverkene og deres tilstand enn noen gang tidligere. Kvaliteten på innholdet i verkedatabasen blir stadig bedre. Samarbeidet med de lokale forvalterne fungerer godt. Seksjonen har stor pågang når det gjelder råd, bistand, istandsetting, utlån osv.
- Etterspørselen etter kunnskap om kunst i offentlige rom er merkbart økende innenfor både kunstseksjonens og forvaltningens fagfelt. I 2018 planla og gjennomførte kunstseksjonen et nytt etterutdanningsprogram for kuratorer. Det ble også arbeidet med en sterkere satsing på opplæring og kompetanseutvikling overfor kunstfaglige miljøer som arbeider i lokale kunstprosjekter over hele landet. Forvalterne fortsatte sitt arbeid med kursing av lokalt ansatt forvaltnings- og rengjøringspersonell.
- Administrasjonen fulgte opp arbeidet med effektivisering av driften i KORO. De fulgte også opp arbeidet med risiko- og sikkerhetstiltak, digitalisering, arbeidsmiljø og andre personaltiltak. Det ble også lagt til rette for endringer i budsjett- og regnskapsrutiner.

- KORO må med stor sannsynlighet flytte til nye lokaler i løpet av 2019. Dette er en følge av at Nasjonalmuseet for kunst, design og arkitektur flytter inn i nybygget på Vestbanetomten. Ledelsen har arbeidet med å finne nye lokaler. Det ble igangsatt en utredning av nye formidlingsmuligheter som skal tas med i betraktningen i søket etter nye lokaler.

Drifts- og fondsregnskapene for 2018 er gjort opp med positivt resultat. Overskuddet er søkt overført til 2019.

Året ble avsluttet med et internseminar hvor personalet åpnet diskusjonen om grunnlaget for det forestående arbeidet med en ny strategi for femårsperioden 2020–2024.

Takk til oppdragsgivere, kunstnere, kuratorer, kunstkonsulenter, andre oppdragstakere, samarbeidspartnere, eier og personalet for alle gode bidrag til resultatet i 2018!

Oslo, 15. mars 2019

Svein Bjørkås
Direktør

II. INTRODUKSJON TIL VIRKSOMHETEN OG HOVEDTALL

KORO – Kunst i offentlige rom ble opprettet i 1976. KORO er et statlig forvaltningsorgan underlagt Kulturdepartementet.

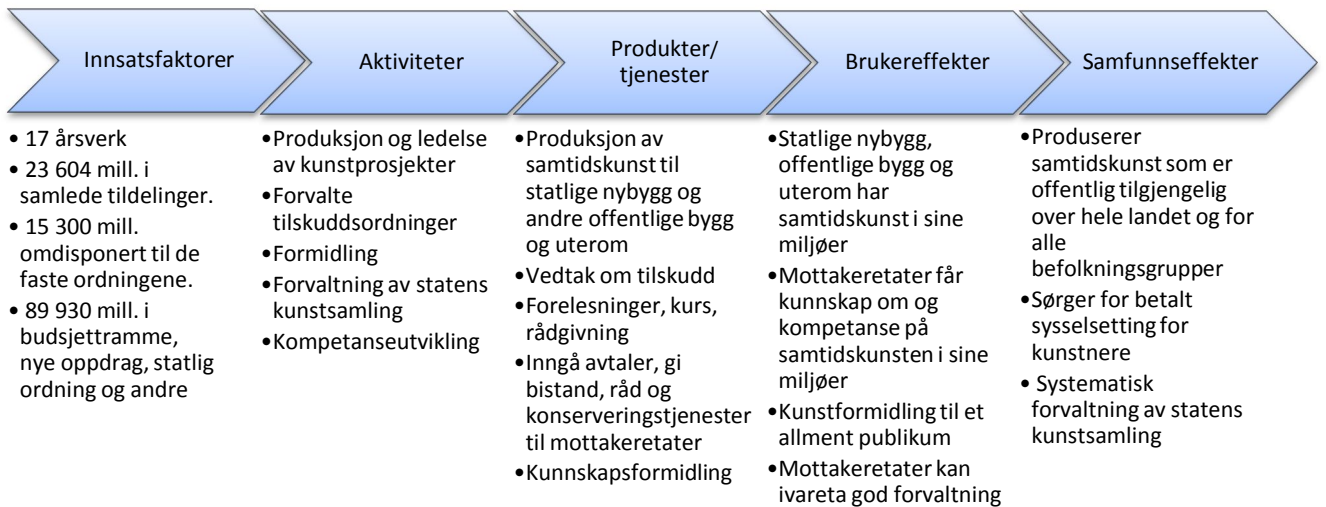
KORO er landets største produsent av kunst til offentlige bygg og uterom. Planlegging, gjennomføring og kvalitetssikring av kunstprosjekt i statlige nybygg er utgangspunktet for virksomheten. Kunstordningen for statlige nybygg (STAT) er regulert ved kongelig resolusjon av 2. september 1997. KORO har i tillegg søkbare kunstordninger for henholdsvis leiebygg og eldre statsbygg (LES), kommunale og fylkeskommunale bygg og miljøer (KOM), samt offentlige uterom (URO).

KORO har som hovedoppgave å sikre at flest mulig skal kunne oppleve kunst av høy kvalitet i offentlige inne- og uterom over hele landet. Dette ansvaret ivaretas gjennom at vi produserer, forvalter og formidler kunstprosjekter ved skoler, universiteter, politiske institusjoner, rettslokaler, kontorbygg, fengsler, kulturhus, jernbanestasjoner, helse- og omsorgsinstitusjoner, militærleirer, rådhus, regjeringsbygg, asylmottak, ambassader og andre offentlige anlegg. I tillegg bringer vi kunst ut til offentligheter utenom byggene, hvor kunstnerens yringer inngår i den allmenne meningsbrytningen, identitetsdannelsen og minnesforvaltningen. For at kunstverkene også skal gi mening for flest mulig, er informasjon og formidling dessuten en svært viktig oppgave for KORO.

KORO har det overordnede forvaltningsansvaret for statens samling av kunst i offentlige rom. Samlingen omfatter 7615 verk, som er å finne på 989 ulike steder i Norge og ved norske ambassader og konsulater i utlandet.

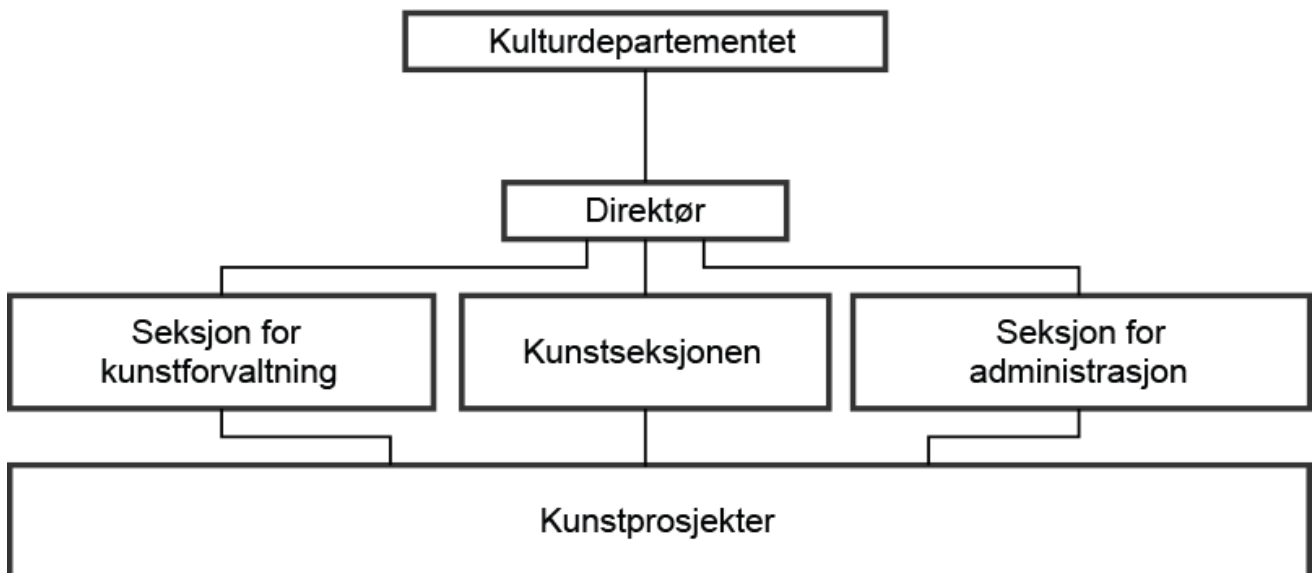
Arbeidet med produksjon, formidling og forvaltning av kunst gjør at KORO er en stor oppdragsgiver for kunstnere, kuratorer og kunstkonsulenter. Både produksjon og forvaltning av kunst til bygg og offentlige plasser krever spesialisert kompetanse. KORO gir tilbud om kompetanseutvikling og faglige nettverk for relevante faggrupper. I tillegg formidler vi kunnskap om kunst i offentlige rom gjennom forelesninger, seminarer og konferanser, og vi lager og gir ut publikasjoner og formidlingsmateriale i ulike medier.

Figur 1: Viktige sammenhenger i KOROs resultatkjede

KORO er lokalisert i Oslo og er organisert i tre seksjoner. KORO hadde ved årets slutt 15 fast ansatte fordelt på 15 årsverk.

Figur 2: KOROs organisasjonskart

Oversikt over stillinger/årsverk

I 2018 har det vært 20 personer i ansettelsesforhold, hvorav 17 stillinger var faste. Siden september 2018 har vi hatt en vikar for en ansatt i ulønnet permisjon (til september 2019). To i fast stilling har sluttet. Én er ansatt med et engasjement ut februar 2019. Ubesatte stillinger fra 2018 vil fylles opp raskt i 2019.

Tabell 1 viser en oversikt over ansettelsesforhold i løpet av 2018.

I faste stillinger	2018	2017
Direktør (åremål)	1	1
Administrasjonssjef	1	1
Seniorrådgiver	12	11
Rådgiver	2	2
Førstekonsulent	1	2
I midlertidige stillinger, engasjerte/vikarer		
Rådgiver, forvaltning	1	-
Rådgiver, formidling	1	-
Konsulent, arkiv	1	1
Praktikant NAV, arkiv	-	1
SUM	20	19

Oversikt over noen volumtall

Tabell 2 viser utvalgte volumtall knyttet til kunstnere, kunstkonsulenter, kuratorer, kunstproduksjoner og kunstverk hvor KORO har et overordnet forvaltningsansvar.

Antall kunstnere, kunstkonsulenter, kuratorer og kunstproduksjoner i arbeid per år			
Volumtall	2016	2017	2018
Aktive kunstnere	117	85	64
Aktive kunstkonsulenter/ kuratorer	72	58	43
Prosjekter i arbeid	257	291	282

Tallet på kunstkonsulenter/kuratorer har blitt redusert noe i løpet av de siste årene. Kunstkonsulenter i KOM-ordningen fases helt ut og er overlatt til tilskuddsmottaker. I kunstprosjektene er det en vending mot å benytte kuratorer og kuratorteam som har ansvar for flere prosjekter.

Tabell 3 viser aktive prosjekter i statlig ordning og totalt kunstbudsjett/ramme. Prosjektene er flerårige.

Kunstproduksjon i statlig ordning		
2018	Ant.	Total budsjettramme fra oppdragsgiver i 1000 kr
<i>Prosjekter i arbeid, sum</i>	66	333 642
Herav Statsbygg	48	220 475
Herav Statsbygg	1	R
Herav Forsvarsbygg	8	2 765
Herav Jernbaneverket	2	6 500
Herav helseforetak	4	63 901
Herav KUD	1	*35 000
Herav Stortinget	1	5 000
Herav Vinmonopolet	1	R

* Prosjekt *Minnesteder etter 22. juli* ble avsluttet i regnskapet 2018.
R rådgivning

Tabell 4 viser antall kunstprosjekter og budsjett i LES-ordningen.

Kunstproduksjon i statlige leiebygg og eldre statsbygg (LES)		
2018	Antall aktive	Avsatt budsjett
Prosjekter 9. tildelingsrunde (2014– 15)	1	6 000
Prosjekter 10. tildelingsrunde (2016–2017)	13	7 000
Prosjekter 11. tildelingsrunde (2018/2019)		3 000*

* avsatt i 2018 – fordeles i 2019

Tabell 5 viser antall kunstprosjekter og tilskudd i KOM-ordningen.

Kommunal og fylkeskommunal ordning (KOM)		
2018	Antall	Budsjett
Antall prosjekter i arbeid	124	43 796
Herav nye tilskudd i 2018	25	7 800

Tabell 6 viser antall kunstprosjekter og tilskudd i URO-ordningen.

Uteromsordningen (URO)		
2018	Antall	Budsjett
Antall prosjekter i arbeid	78	15 665
Herav nye tilskudd i 2018	25	6 200

Tabell 7 viser antall kunstverk og prosjekter KORO har gjennomført gjennom årene som medfører et overordnet forvaltningsansvar.

Forvaltning (overordnet forvaltningsansvar)		
År	Antall verk	Antall prosjekter
2018	7615	989

Oversikt over nøkkeltall fra årsregnskapet

Tabell 8 viser nøkkeltall basert på informasjon fra del VI. Årsregnskapet for de siste tre årene.

Nøkkeltall fra årsregnskapet 2016–2018			
i 1000 kr			
	2016	2017	2018
KORO drift, post 01 inkl. overføringer	16 331	18 114*	18 664
Utnyttelsesgrad driftsresultat	98 %	98 %	97 %
KORO drift, antall årsverk per 31.12.	17	17	17
Lønnskostnader per årsverk	672	764	770
Lønns- og personalkostnader, andel av driftsutgifter	70 %	73,4 %	72,6 %
Tildeling KORO fond, post 50	19 278	19 700	4 940 15 300*
Tildeling KORO fond, post 50 øremerket prosjekter	8 300	5 300	
Tildeling nasjonale kulturbygg kap. 320, post 73	345		
Tilfang av kunstprosjekter	14 439	13 130	89 930
Kostnader i KORO, samlet	58 093	71 773	51 260

* De midlene som i tidligere år er avsatt til minnestedene, er omdisponert hit.

III. ÅRETS AKTIVITETER OG RESULTATER

A. Samlet vurdering av resultater, måloppnåelse og ressursbruk i 2018

KOROs samfunnsoppdrag er å sikre allmenn tilgang til samtidskunst av høy kvalitet i ulike offentligheter over hele Norge og ved norske ambassader og konsulater. Dette gjør vi gjennom å påta oss oppdrag fra statlige byggherrer og oppdragsgivere og ved å forvalte kunstordninger der statlige etater og institusjoner, kommuner, fylkeskommuner og representanter fra de kunstfaglige miljøene kan søke om kunstprosjekter, tilskudd og produsentbistand.

Blant de statlige byggherrene er Statsbygg den klart største oppdragsgiveren. I 2018 intensiverte vi arbeidet med å tilby KOROs kompetanse også til byggherrer i helsesektoren. Dette ga gode resultater. På den annen side hadde oppdragene fra tradisjonelle samarbeidspartnere som Forsvarsbygg og Jernbaneverket en klart nedadgående tendens. Dette henger trolig sammen med interne omlegginger hos oppdragsgiverne. Helseforetaket Sykehusbygg stilte i 2018 spørsmålet om et samarbeid mellom KORO og de regionale helseforetakene kan forstås som et stat–stat-samarbeid. Dette er forutsetningen for unntaket KORO har fra lov om offentlige anskaffelser. En utredning fra Advokatfirmaet Grette gir KORO støtte i at kunstprosjekter ved sykehus er å forstå som stat–stat-samarbeid. Dette kan sikres ved at det inngås en samarbeidsavtale mellom KORO og Sykehusbygg. De nevnte oppdragsgiverne representerer byggevirksomhet som treffer store befolkningsgrupper. Arbeidet med fornying av avtalene med disse aktørene må derfor gis prioritet.

KORO har en svært kompetent stab og tilgang til nasjonale og internasjonale nettverk av kunstnere, kuratorer, kunstkonsulenter og konservatorer. Dette har sikret at vi har høy kvalitet og gode resultater i alle deler av virksomheten.

At vi kan styrke formidlingsinnsatsen gjennom friske budsjettmidler for 2019, innebærer at vi vil få den ønskede balansen mellom ressursene innenfor produksjon, formidling og forvaltning. Resultatene for 2018 svarer til målene for virksomheten. Det var gjennomgående effektiv bruk av alle tilgjengelige ressurser.

B. Resultatmål og styringsparametre fastsatt av Kulturdepartementet

1. Produksjon av samtidskunst i offentlige rom

1.1 Antall ferdigstilte produksjoner av kunst i offentlige rom

Tabell 9 viser antall prosjekter som er ferdigstilt i 2018.

2018 Resultatmål	2018 Resultat
50	63

1.2 Antall igangsatte produksjoner av kunst i offentlige rom

Tabell 10 viser antall nye prosjekter i 2018.

2018 Resultatmål	2018 Resultat
50	61

Oversikt alle ordningene

Tabell 11 viser prosjekter/bygg under de ulike ordningene i 2018.

Type ordning	Nye prosjekter i 2018	Prosjekter i arbeid 2018	Ferdigstilte
STAT			
- Statsbygg	9	49	9
- Forsvarsbygg	0	8	7
- KUD	0	1	1
- Andre oppdragsgivere	2	8	3
LES	0	14	4
KOM	25	124	12
URO	25	78	27
Sum	61	282	63

Statlig ordning

I 2018 har KORO hatt en portefølje innenfor statlig ordning på 66 aktive prosjekter. Statens byggeaktivitet varierer fra år til år. I 2018 er budsjettammen høy etter tilfanget av nye prosjekter. I løpet av året fikk vi 11 nye små og store oppdrag, og vi avsluttet 20 prosjekter. Vi starter 2019 med 46 prosjekter innenfor ordningen. Restbudsjettet for aktive prosjekt utgjør om lag 143 millioner kroner per 31.12.2018.

Ved det nye Barne- og ungdomssykehuset ved Haukeland universitetssykehus i Bergen har KORO i første byggetrinn levert 60 kunstverk av til sammen 23 kunstnere. Hensynet til den unge pasientgruppen har stått sentralt i arbeidet, og det er lagt vekt på et lekent og engasjerende uttrykk der også interaktiv kunst inngår.

En kunstbok til den yngste pasientgruppen fra 2 til 10 år er laget av den kjente illustratøren og forfatteren Øyvind Torseter.

Boken heter *Kunsten å finne perler* og tar leseren med på en oppdagelsesferd gjennom de nye verkene på Barne- og ungdomssykehuset. Kunstboken er utplassert på alle pasientrommene og inngår også i sykehuskolens undervisning for langtidspasienter.

Foto: Øystein Klakegg

I området rundt hovedinngangen til det nye Barne- og ungdomssykehuset har kunstneren Anne Knutsdatter Wille skapt et 50 meter langt glassverk med tittelen *Barn som helter, helter som barn*.

Wille er kjent for sine tandre og livfulle tegninger og har i dette prosjektet forstørret dem opp og overført dem på glass. Her ser vi et utsnitt av en sjarmerende skikkelse som sykehuset er blitt spesielt glad i, og som allerede er blitt gjengitt som maskot i flere sammenhenger.

Foto: Pål Hoff

I KOROs prosjekt for Ullersmo fengsel i Akershus og Eidsberg fengsel i Østfold har Liv Bugge invitert innsatte til å delta i deler av det kunstneriske arbeidet. I det inkluderende prosjektet, med tittelen *To accept theirs, to make it mine, to wish it for myself*, har deltakerne ledd etter fysiske spor i fengselet – riss i vegger, slitasje eller hærverk. Avstøpninger av sporene er i etterkant overført til bronse.

Prosjektet betoner betydningen av felles erfaringer og sier noe om at selv de minste spor bærer på historier om levd liv og hva det kan bety å være fengslet. I tillegg har Bugge satt opp to varmevegger i luftegårdene med en temperatur på 34 grader, den samme som menneskehud. Innsatte som lener seg til veggene, opplever en form for menneskelig varme, et humanistisk innslag i et ellers robust miljø.

Foto: Istvan Virag

I Tromsø har KORO i 2018 ferdigstilt et omfattende kunstprosjekt til Universitetets nye medisin- og helsefagbygg i Breivika. Det er stor variasjon i uttrykk og materialbruk i arbeidene til de seks kunstnerne, deriblant kunstnere med lokal og internasjonal tilhørighet.

Kunstneren Hennie Ann Isdahl har bidratt med to monumentale arbeider i det nye Medisin- og helsefagbygget ved Universitetet i Tromsø. Her ser vi det ene verket, med tittelen *Ankomst*, som er et fargesterkt blikkfang og leder vei mot auditoriet. Verket er laget av lakkerte stålplater som reflekterer omgivelsene og skifter uttrykk etter årstid og lysforhold.

Foto: Kjell Ove Storvik

Tabell 12 viser tilfanget av statlige prosjekter 2009–2018.

Statlig byggherre	(mill. kroner)									
År	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Statsbygg	14	12	6	13	13	14	8	13	8	8
Forsvarsbygg			7	1	7	5	1	3		
KUD		1		3				1		
Jernbaneverket		1	1	1						
Helseforetak	1		1	2			1			1
Stortinget							1	1		
Rådgivning										2
Sum antall	15	14	15	20	20	19	11	18	8	11
Kunstbudsjett	22,2	38,9	29	47,4	29,96	33,51	10,57	14,43	13,13	90,18

Ved hovedinngangen til Medisin- og helsefagbygget ved UiT Norges Arktiske Universitet, Campus Tromsø har kunstnerne Beret Aksnes og Vegar Moen skapt et stort fasadeverk med tittelen *Fluehjerne*. Prosjektet er inspirert av medisinsk forskning og består av perforerte, høypolerte stålplater der et sart og intrikat mønster av en fluehjerne er forstørret og etset inn i overflaten. LED-belysning er installert i bakkant, noe som påvirker opplevelsen av verket markant i vinterhalvårets mørketid.

Foto: Vegar Moen

På innsiden av det samme Medisin- og helsefagbygget har Kunstneren Marianne Bjørnmyr bidratt med en vegginstallasjon der en rekke fotografier, tegninger og tekst inngår.

Prosjektet, som har tittelen *An Authentic Relation*, viser til en faktisk hendelse på 1700-tallet der en nederlandsk sjømann ble satt i land og forlatt på den øde øya Ascension Island på grunn av homofili. Dagboken han maktet å skrive før han døde, har senere blitt stående som en viktig historisk skildring.

Bjørnmyr har reist til øya og dokumentert landskapet der menneskeverdet en gang så hardt ble satt på prøve.

Foto: Kjell Ove Storvik

Se VII. Vedlegg: Statlige prosjekter

Statlige leiebygg og eldre statsbygg (LES)

Kunstordningen LES retter seg mot eldre statsbygg og statlige etater med langvarige leieavtaler i private leiebygg. Ordningen er søknadsbasert (utlyses hvert 2. år), og skiftende fagkomiteer gjennomfører et større antall kunstprosjekter i hele landet over en toårig periode. Ved utgangen av 2018 har 110 institusjoner mottatt kunst siden ordningen ble etablert.

9. tildelingsrunde (2014/2015)

Det siste prosjektet for Utlendingsnemnda (UNE) ble ferdigstilt ved årsskriftet 2018.

10. tildelingsrunde (2016/2017)

I 2018 har det vært jobbet med gjennomføringen av tolv prosjekter. Fire ble ferdigstilt: ambassaden i Bamako, Mali; Trygderetten; Halden tingrett og Ofoten tingrett. Sju ferdigstilles våren/sommeren 2019: NATO-delegasjonen, Brussel; Tolldirektoratet; Sunnmøre tingrett; Norges handelshøyskole (NHH); Konkurransetilsynet; Riksteatret og Fylkesnemnda for barnevern og sosiale saker Buskerud og Vestfold. Det siste prosjektet, skulpturprosjektet utenfor Øvre Romerike tingrett, vil pågå til årsskiftet 2019/20.

I tillegg har kunstprosjektet for Det juridiske fakultet ved Universitetet i Oslo pågått gjennom hele 2018. Prosjektets finansielle volum er, med tilleggsmidler fra både byggherre (Entra) og leietaker (UiO), utvidet til det tredobbelte. Prosjektet er organisert utenom de øvrige tolv og ferdigstilles sommeren 2019.

11. tildelingsrunde (budsjettår 2018/2019)

Forberedelser til kunngjøring av ny tildelingsrunde ble gjort på tampen av 2018, med utlysning først i januar 2019.

Tabell 13 viser en oversikt over tildelingsrunde 9 til 11 med noen nøkkeltall.

Tildelingsrunde	Budsjettår	Søkere	Antall tildelinger	Budsjettramme
9	2014/2015	26	11	6,0 mill. kr
10	2016/2017	17	13	7,0 mill. kr
11	2018/2019	Søknadsfrist 01.03.		6,0 mill. kr*

* Runde 11 aktiviseres i 2019 når finansiering på kr 6 mill. er avsatt.

Den norske NATO-delegasjonen flyttet i 2018 inn i nytt bygg i Brussel, sammen med de øvrige 28 delegasjonene.

En serie fotografier av Morten Andenæs er kjøpt inn til vrirleområdet og ventesonen i resepsjonsområdet. Flere av motivene forholder seg til klassiske fotografiske sjangre som landskapet, stillebenet og portrettet, men har få fortellende eller karakteriserende elementer.

I *sun setting on grey curtains* blir en grå gardin gjennomført av sollys som farger den oransje. Gardinen beskytter og tildekker, mens lyset som trenger igjennom, åpner og peker mot verden utenfor.

I *view* er det nakken og bakhodet til den avbildede vi inviteres til å betrakte, ikke ansiktet, slik vi er vant til fra portrettfotografiet. Bildet er plassert på fondveggen som møter delegasjonens besøkende, og henviser slik symbolsk til balansen mellom åpenhet og tilbakeholdenhet.

Foto: Morten Andenæs

Den norske ambassaden i Bamako, Mali har fått en serie fotografier av Linn Pedersen til ambassadens resepsjonsområde. De ni bildene gir et underfundig og usentimentalt blick på norsk natur. De er tatt på tilfeldige vandringer gjennom landskap og i kunstnerens studio, og tilbyr en ny vri på tradisjonelle motiver som landskap og stilleben ved at de rokker ved skillet mellom naturlig og menneskeskapt miljø. I flere av motivene er det små spor etter mennesker og en mulig historie, som varden på en fjellknaus. Hvem har bygget den?

Foto: Oumou Diarra

Se VII. Vedlegg: LES-prosjekter

Kommunal og fylkeskommunal ordning (KOM)

KOM-ordningen har som hovedmål å bidra til realiseringen av kunstprosjekter i kommunale og fylkeskommunale anlegg og i andre offentlige miljøer der kommunene og fylkeskommunene er engasjert. Gjennom støtte til formidlings- og kompetanseutviklingstiltak er målet med ordningen også å bidra til økt kunnskap om og interesse for kunst i offentlige rom i hele landet. I 2018 mottok KORO totalt 80 søknader til KOM-ordningen med en samlet budsjetttramme på over 131 millioner kroner.

I 2018 videreførte KORO sin satsing på kunst og stedsutvikling, og mange av tilskuddene fra ordningen dreiet seg om stedsutviklingsprosjekter. KORO har videreført sitt samarbeid med Tromsø, Trondheim og Oslo kommune om å utvikle prosjekter i tilknytning til viktige byutviklingsområder. Samarbeidene omfatter blant annet organisering og kuratering av kunstprosjekter, og forankring og formidling av prosjektene rettet mot ulike aktører. KORO organiserte også en studietur med representanter fra Tromsø og Trondheim kommune til Nantes i Frankrike med fokus på kunst i offentlige rom og byutvikling. Gjennom dette ønsker KORO å bidra til byutviklingsprosessene og til kompetanse- og nettverksbygging i de lokale og regionale miljøene. KORO samarbeider nå med Tromsø kommune og Raumlabor Berlin om å utvikle en plan for kunst i offentlige rom som skal inngå som en del av kommunedelplanen for Tromsø sentrum.

Samarbeidsprosjektene fungerer som pilotprosjekter i en plan om å utvikle et tettere samarbeid med kommunesektoren i arbeidet med kunst i offentlige rom. De utvikler også KORO's kompetanse, og kan bidra til å gjøre KORO til en mer attraktiv samarbeidspartner for ulike aktører. KORO har også tett kontakt med fagmiljøer i en rekke andre regioner gjennom blant annet deltakelse på fagarrangementer. Utviklingen med vekt på samarbeid som har foregått over flere år, innebærer at KORO i mindre grad går inn som rent økonomisk bidragsyter. Dette gjelder særlig i kommunale kunstprosjekter der det foreligger solid finansiering over byggebudsjetter og kompetente kunstkonsulenter. Kommunene har sett denne tendensen, og dette forklarer langt på vei nedgangen i antall søknader fra 2017 til 2018.

Tabell 14 viser KOM-tildelinger i 2018, som er fordelt på ni fylker.

Fylke	Antall prosjekter
Andre	2
Akershus	1
Buskerud	2
Rogaland	4
Telemark	1
Oppland	3
Nordland	4
Trøndelag	3
Finnmark	2
Oslo	3
Sum	25

Tabell 15 viser fordelingen av KOM-midler i perioden 2014–2018 (i 1 000 kr).

År	2014	2015	2016	2017	2018
Avsetning per år	9 000	8 500	8500	8500	7 800
Tilskudd fra KORO	8 058	8 365	8415	7840	6 705
Tilskuddsmottakeres egenandel til kunst	20 705	28 760	20 562	23 147	13 415
Sum kunstbudsjett	28 763	37 125	36 877	43 957	30 305
Antall søknader	18	65	106	98	80
Antall tilskudd	12	29	29	25	25

Gjesdal kommune har fått tilskudd til permanente kunstverk til nye Ålgård sentrum og kulturhus med bibliotek.

Et av kunstprosjektene er *Teppe* av Astrid Løvaas og Kirsten Wagle.

Foto: Løvaas & Wagle

Se VII. Vedlegg: KOM-prosjekter

Uteromsordningen (URO)

URO-kunstprosjekter skal være av utforskende art med innhold knyttet til demokratiforståelse, likestilling, kulturelt mangfold og publikumsengasjement.

I 2018 var tilsagnet til URO – kunst i offentlige uterom – på 5,7 mill. kroner. URO mottok 110 søknader med en samlet søknadssum på 28 093 671 kroner. 25 kunstprosjekter, fordelt på 14 fylker, landsdekkende og internasjonale, mottok tilskudd.

I 2018 ble tre av kunstprosjektene definert som hovedprosjekter: *Små monumenter* av Lars Sandås, *The Wittgenstein Monument* av Sebastian Makonnen Kjølås, Marianne Bredesen og Siri Hjorth og *Untuned Bell* av A K Dolven.

Det har blitt lagt vekt på prosjekter som åpner opp nye handlings- og ytringsrom for samtidskunsten.

Tabell 16 viser en oversikt over antall søknader, tilskudd og midler til fordeling i perioden 2014–2018.

År	Antall søknader	Antall tilskudd	Tilskudd i mill. kr
2014	108	19	6,3
2015	132	16	5,1
2016	141	22	5,0
2017	152	36	5,2
2018	110	25	5,7

En arm og et bein
av Marthe Ramm Fortun

Hvem får ta plass i det offentlige rommet? Og hvor frie er vi egentlig? Performance i Byparken i Sandefjord i relasjon til Arne Durbans statue «Mor og barn», som natt til 17. mai 1950 ble satt opp i all stillhet uten formell avduking, taler eller markering. Skulpturen er svært «forsiktig», laget i en tid der nakenhet fremdeles var noe tabubelagt. #metoo viser oss hvordan det koster en arm og et bein å bære på fortellinger som møtes med stillhet når man faller utenfor den idealiserte motivkretsen.

I sin performance bruker Marthe Ramm Fortun kvinnekroppen som en uforutsigbar størrelse i byrommet.

Foto: Kristine Jacobsen

The Feedback Loop
av Sara Eliassen

I videoverket *The Feedback Loop* bryter kunstner Sara Eliassen inn i bildestrømmen på skjermene på Oslo S med en serie korte visuelle forstyrrelser som gir assosiasjoner til skjermens ideologiske historie. En jente fra en film fra 1938 ser opp på det norske flagget og møter blikket til en ung gutt i Oslo i 2018. Kunstneren ser på relasjonen mellom skjerm og menneske, og hvordan ideologi sniker seg inn i dagens skjermenspråk.

I skjermintervensjonene bruker Sara Eliassen en av de såkalte Norgesfilmene i den norsk-tyske produksjonen *Norge – et dikt i bilder / Symphonie des Nordens* fra 1938.

Foto: Sara Eliassen

The Wittgenstein Monument
av Sebastian Makonnen Kjølås, Marianne Bredeesen og Siri Hjorth

En gedigen, snakkende munnhånd og verdens største monument til Ludwig Wittgenstein nær filosofens hytte i Skjolden i Sogn og Fjordane.

Det syv meter lange monumentet ved Eidsvatnet avbilder en munnhånd og er produsert i furu på Hjerleid. En plystrende keramisk modell av monumentet ble vist i Venezia på utstillingen "Machines à penser", kuratert av Dieter Roelstraete.

Foto: Karen Gimle

2. Kommunikasjon, formidling og kunnskap

2.1 Antall formidlingstiltak overfor mottakere av ferdigstilt kunst

Tabell 17 viser antall formidlingstiltak overfor mottakere av ferdigstilt kunst.

Resultatmål	Resultat
50	60

Det arbeides systematisk med kommunikasjon og formidling i alle prosjekter. Alle kunstprosjekter har sin prosjektside på www.koro.no med presentasjon av kunstverk og kunstnere i tekst og bilder. I forbindelse med ferdigstillingen av prosjektene produseres det pressemeldinger som distribueres til vårt nettverk av journalister og redaksjoner over hele landet. Det gjøres også andre kommunikasjons- og formidlingstiltak som produksjon av apper, podkaster, filmer, brosjyrer og publikasjoner, kunstnersamtaler og seminarer. Disse formidlingsgrepene er helt sentrale for å sikre forankring av KOROs produksjon. Nedenfor følger noen eksempler på ulike tiltak:

Podcaster

Radio Luftballett er en del av kunstprogrammet *Vågestykke* ved Høgskulen på Vestlandet (HVL). Målet med *Vågestykke* var å aktivisere menneskene på og rundt høgskolen, og se nærmere på samfunnsoppdraget og ambisjonene til skolen.

Masterstudentene Adam Gairns, Calum Macintyre og Victoria Slaymark med Jan Zeiß har laget egne podkaster som en del av *Radio Luftballett*. Temaet var små og store miljøspørsmål.

Kunstneren Margrethe Kolstad Brekke sto bak prosjektet og sørget for at historiene om det grønne skiftet ble samlet og spredd via disse ukentlige podkastene.

– Da jeg var student for noen år tilbake, spurte jeg meg selv: Hva er de viktigste historiene å formidle i tiden vi lever i? Jeg konkluderte med at det er historiene til dem som jobber med å bringe verden ut av fossilæraen og inn i fremtiden, sier Margrethe Kolstad Brekke. Hun legger til at podkast-formatet ble valgt fordi det når mange, og fordi studentene selv er ivrige brukere av det.

Foto: Mike Guest

Intervjuer

Når det er mulig, forsøker vi å lage reportasjer med kunstnerne i de ulike kunstprosjektene. Bilder som viser en kunstners arbeidsprosess, blir verdsatt – både på nettsidene våre og i sosiale medier.

Her besøker vi Elise Storsveen i hennes atelier. Detaljbildet viser hvordan tekstilarbeidet *Lag det selv* blir til. Verket henger i dag i lokalene til Arkitekthøgskolen i Oslo.

Foto: Roberto di Trani

Korte videointervjuer og filmer

I 2018 laget vi flere filmer knyttet til kunstprosjektene. Filmene opptrer i to varianter, enten som en del av kunstprosjektet eller som et rent formidlingstiltak for å gi publikum innsikt i de kunstneriske prosessene. Videoene er blitt publisert på KOROs nettside, Facebook og Instagram.

Kunstnerne Erlend Leirdal og Sverre Gullesen har begge laget skulpturer, for henholdsvis NTNU Campus Gjøvik og Norges brannskole i Fjelldal. I filmen forklarer de prosessen fra idé til ferdig verk samtidig som vi får se hva som skjer.

Filmen *Lekeplass* er en del av NÅ // Kunst og byrom, et samarbeid mellom KORO, Raumlabor Berlin og Tromsø kommune. Den viser en jente som finner en gammel walkman i en park. Walkmanen guider henne gjennom byen mens hun hører historier om forskjellige barndomsminner. Byen forandrer seg etter hvert til en eneste stor lekeplass.

Foto: Andreas Schille/Følge film

Foto: KORO/Ellen Marie Fodstad

Foto: Collectif Etc

2.2 Antall informasjonstiltak om kunsten i offentlige rom (der KORO har medvirket)

Tabell 19 viser antall informasjonstiltak om kunsten i offentlige rom (der KORO har medvirket).

Resultatmål	Resultat
150	150

KORO har i 2018 videreført arbeidet med informasjon og innholdsproduksjon til nettsidene. Vi arbeider oss målrettet bakover i arkivet for å kunne vise fram en stadig større del av samlingen. Ved utgangen av 2018 er 302 kunstprosjekter fyldig beskrevet på våre nettsider.

Foruten prosjektttekster har vi publisert 56 intervjuer, utlysninger og nyhetssaker på nettsidene våre. Flere av disse er tilpasset og videreformidlet på Facebook og Instagram. Alle nyhetssaker som blir publisert på www.koro.no, blir også delt i sosiale medier.

Tabell 20 viser antall følgere i sosiale medier per 31.12.2018.

	2017	2018
Facebook	4593	5711
Instagram	5068	6800

Tabell 21 viser besøkende på KOROs nettsider.

	2017	2018
Sidevisninger	219 299	221 139
Gjennomsnitt tidsbruk per økt	02:32	02:20
Besøkende på nettsiden	49 127	50 878

På nettsiden vår har vi en overvekt av kvinnelige lesere, 70,8 % kvinner mot 29,2 % menn. De fleste tilhører aldersgruppen 35–44 år. Aldersgruppen 25–34 er en god nummer to.

De aller fleste i Norge har i dag Facebook som sin hovedkanal for nyheter og oppdateringer, og nettsider går over til å bære mer preg av å være landingssider for nyheter og steder for å finne spesifikk info. Vi har derfor ikke et mål om generell økning av bruk av nettsiden vår, men arbeider for at informasjonen vi legger ut skal være så relevant som mulig for brukerne.

Særskilte formidlingstiltak i 2018

KORO - Kunst i offentlige rom / Public Art Norway
Publisert av Ellen Marie Fodstad [?] · 10. august 2018 ·

ART AT WORK
Er du også tilbake på jobb? Vi har fått flere bidrag om kunsten på arbeidsplassen, her ser du bidrag fra [Anita Rebolledo](#) ved [Nasjonalmuseet - Arkitektur](#), [Hege Bergersen](#) på [Telenor](#) og fra vår egen stab [Janicke Iversen](#), [KORO - Kunst i offentlige rom / Public Art Norway](#). Har du et verk som betyr noe for deg på jobben, i studio eller der du studerer? Send noen linjer og et bilde til Ellen Marie Fodstad emf@koro.no

#artatwork

2017 lanserte vi Mitt kunstverk, en kampanje på sosiale medier som inviterte folk til å dele et kunstverk i offentligheten som betydde noe for dem.

I 2018 fortsatte vi med en beslektet kampanje på Instagram og Facebook som vi kalte Art at Work. Vi spurte: «Har du et kunstverk på jobben som betyr noe for deg? Ta et bilde og sendt en kort tekst om hvorfor.» Vi fikk inn mange bidrag fra blant annet sykehus, Riksarkivet, advokatkontorer, Telenor, universiteter, arkitektkontorer, museum, i tillegg til ordføreren i Oslo, stortingspresidenten og kultursjefer.

Foto: Anita Rebolledo

Workshops for barn på sykehus

KORO - Kunst i offentlige rom / Public Art Norway
Publisert av Annicken Vargel [?] · 14. juni 2018 ·

Sist uke deltok barn på [Rikshospitalet](#) i en workshop hvor de lagde egne kunstverk av gamle sykehusmaterialer- inspirert av kunsten på sykehuset. Arrangementet var pensum på [Sykehuskolen i Oslo](#) i kunst og håndverk.

KORO.NO
Kunst i nærmiljøet - på sykehus
Sist uke arrangerte KORO kunstworkshop for langtidsinnlagte barn på...

I løpet av 2018 arrangerte KORO to workshops for barn på sykehus, en på [Rikshospitalet](#) og en på [Haukeland](#).

På [Rikshospitalet](#) skulle barna få lage skulpturer av ting de ser på sykehuset. De fikk bruke utgåtte sykehusmaterialer som plastikksprøyter, bandasjer, luftrør, plaster, plastmasker og annet. Det var et svært godt samarbeid med rektoren på sykehuskolen, kunst- og håndverkslæreren og ikke minst deltakerne: Ingen av barna ville slutte å lage kunstverk da vi skulle ha vernissasje. Verkene ble utstilt i foajeen på [Rikshospitalet](#). Sykehuset ønsker seg «en kunstens dag» fast hvert år.

Foto: KORO/Ellen Marie Fodstad

Universitetssatsing

Kunstformidling med nye medier

Hør Kari Dyrdal snakke om hvordan hun bruker digitale verktøy i sitt kunstnerskap - og bli med på workshop etterpå. Arrangementet er gratis og åpent for alle, i Universitetsaulaen i Bergen. Velkommen!

Ornament - bakgrunn på mylonittskiv gratis-40°23'43.94"N, 8°18'31.96"Ø Kari Dyrdal, Fotograf: KORO

I løpet av 2018 har vi fortsatt med å vektlegge universitetene i de store byene i Norge med bl.a. utstillinger, workshops og kunstnersamtaler. Målet har vært å synliggjøre og aktivisere verk og temaer i KOROs samling. Kunstnere som har deltatt i kunstnersamtale, er blant andre Guttorm Guttormsgaard, Per Inge Bjørlo og Kari Dyrdal. I samtalen med Kari Dyrdal i Universitetsaulaen i Bergen var temaet det digitale arbeidet rundt hennes verk *Ornament*. I tillegg til denne samtalen arrangerte KORO en workshop om digital formidling. Bruken av digitale verktøy og uttrykk skaper nye kunstformer, og gjennom digitalisering blir verkene gjort tilgjengelig på nye arenaer. Dette gir nye muligheter for kunstopplevelser og formidling.

Foto: Trond A. Isaksen

Byromsfestival i Nordbyen i Tromsø

Ka no? er en todagers byromsfestival (29.-30. september) hvor innbyggerne inviteres med inn i diskusjonen om framtidige offentlige rom i Tromsø.

Tromsø by vokser, og neste område som skal bygges ut er Nordbyen - men hvordan skal det se ut, og hva vil man gjøre for at byrommene blir gode? Byromsfestivalen Ka no? vil engasjere innbyggerne og gi innspill til utbyggingen. Fotograf: KA NO

Vi arrangerte en todagers byromsfestival hvor innbyggerne ble invitert med inn i diskusjonen om framtidige offentlige rom i Tromsø. Studenter fra Kunstakademiet i Tromsø hadde omvisninger langs Strandpromenaden i Tromsø og fortalte om verkene de laget med Raumlabor Berlin etter en to uker lang workshop. Det var engasjerte studenter, lærere, samarbeidspartnere og tilskuere.

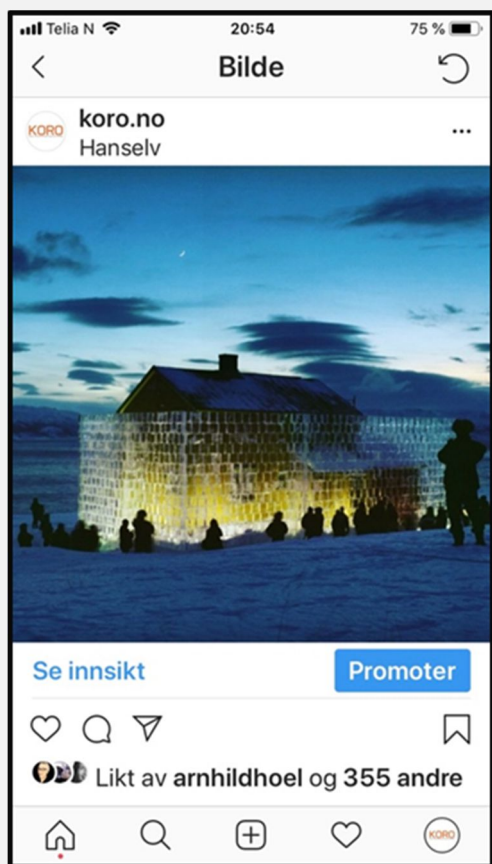
Samarbeid mellom KORO ved KOM, Kunstakademiet, Tromsø kommune og Raumlabor Berlin.

Foto: KORO/Ellen Marie Fodstad

Åpen dag i Operaen

Arrangementet kom til etter en vellykket kunstmvisning for de ansatte ved Operaen. Åpen dag var for alle som ville bli kjent med kunstprosjektene i Operaen.

Fra samlingen – på Instagram

I oktober 2018 lanserte vi en ny serie på Instagram: #frasamlingen. Hensikten var å løfte fram noen av de 8000 verkene fra KOROs samling.

Vi hadde en intensiv periode med 3–4 poster i uken og kategoriserte innholdet på tema: speil, lys, tre, betong, grafikk, vegger osv. I løpet av denne intensive perioden fikk vi 400 nye følgere og mye god tilbakemelding. Serien fortsetter i 2019, men nå med én post i uken.

Foto: KORO

Dialog med kunststudenter og utdanningsinstitusjoner

Hvordan vil du at andre skal snakke om kunsten din? Diskusjon med masterstudenter på KHIO om hvordan kunnskap om formidling og dialog kan være nyttig i kunstnerens arbeid. Hvordan kan man skape dialog for å møte ulike målgrupper? Det ble en spennende diskusjon med studentene om formidlingsbegreper og nye digitale muligheter.

På NTNU i Trondheim spurte vi: Hvordan formidle, diskutere og ignorere den offentlige kunsten? Arrangementet var et samarbeid med NTNU og en del av en langsiktig strategi. KORO arbeider for at staben og studentene skal bruke den offentlige kunsten mer i undervisningen. I 2019 vil kunsthistoriestudentene skrive korte essay om den offentlige kunsten.

Kunnskapsutvikling

KORO jobber målrettet med tiltak for å øke kunnskapen om fagfeltet kunst i offentlig rom.

Kuratorpraksis + det offentlige rom

KORO lanserte og gjennomførte et nytt fordypningsprogram som gir faglig spesialisering innen kuratering og organisering av kunst i offentlige rom. Fordypningsprogrammet, som har tittelen *Kuratorpraksis + det offentlige rom*, ble organisert som tre intensive fagsamlinger, to i Oslo og en i Los Angeles, i tidsrommet mai–oktober 2018. Det var i underkant av seksti søkere, og åtte deltakere ble tatt opp og gjennomførte programmet. Samlingen i Los Angeles ble produsert i samarbeid med Roski School of Art and Design, USC (University of Southern California).

Deltakerne på *Kuratorpraksis + det offentlige rom* besøkte sentrale kunstinstitusjoner som arbeider med «social practice», her Metabolic Studio, Los Angeles. Foto: KORO/Nora Nerdrum

Beskrivelse av programmet

Kuratorpraksis + det offentlige rom utforsker hvordan kritisk, kunstnerisk og kuratorisk praksis i det offentlige rom utfordrer institusjonelle rammer og metodologier. Fra utsmykkingsparadigmets forventninger om kunsten som forsyner av forskjønnende elementer, via den sosiale vendingen og «new genre public art», har kunsten i dag en sammensatt rolle i samfunnet. Vi ser nærmere på de institusjonshistoriske perspektivene på kunst i offentlige rom fra 1930-årenes kunstnerinitiativer, via kunstneraksjonen i 1974 og kuratorens inntog i 90-årene. Gjennom et spesielt blikk på ulike teorier om deltakerbaserte kunstpraksiser, kunst som sosial praksis og samproduksjoner, ønsker vi å åpne opp diskusjonen om hva slags forutsetninger som ligger til grunn for estetiske produksjoner i det offentlige rom.

Kuratorpraksis + det offentlige rom: Kunstteoretiker Grant Kester i samtale med studentene fra KORO og Roski School of Art and Design, USC. Foto: KORO/Nora Nerdrum

KOROs fagstab gjorde forelesnings- og undervisningsoppdrag over hele landet. I løpet av året har KORO arrangert flere konferanser. KOROs forvaltningsseksjon arrangerte jevnlig informasjon- og kompetansehevede tiltak overfor mottakerinstitusjonene.

3. Forvaltning: God forvaltning av kunst i offentlige rom

2018 var et aktivt år for KORO på forvaltningsområdet. Det gjelder både de konkrete forvaltningsoppgavene og ulike former for brukerstøtte.

Tabell 22 viser antall forvaltningsoppgaver og de ulike formene for brukerstøtte i 2018.

3.1 Resultatmål	Resultat 2017	Resultat 2018
750	1052	1135
Fordelt på:	Antall	
Istandsettinger	649	773
Utlån	28	36
Lagret	291	280
Fjernet/tapt	84	46
3.2 Resultatmål	Resultat	
200	232	303
Fordelt på:	Antall	
Henvendelser rådgivning og bistand	222	296
Kompetansegivende tiltak	10	7

Kommentarer til tallene:

3.1 Antall istandsettinger, utlån, lagring og fjerning av kunstverk i statens eie

KORO har et overordnet ansvar for forvaltningen av kunst fra statlige prosjekter og kan pålegge tiltak. Mottakeretaten har selv det daglige praktiske og økonomiske ansvaret for ivaretagelsen av kunsten.

Istandsettinger

Tiltak for gjennomgang og oppdatering av KORO's kunstverkdatabase ble iverksatt høsten 2014. Ved utgangen av 2018 er 4108 verk, dvs. 59 % av samlingen, gjennomgått. Det er en målsetting at hele KORO's kunstsamling fra 1976 og fram til i dag skal være fylldig dokumentert i Primus og på nettstedet DigitaltMuseum. Informasjonen blir også overført til KORO's nettsider.

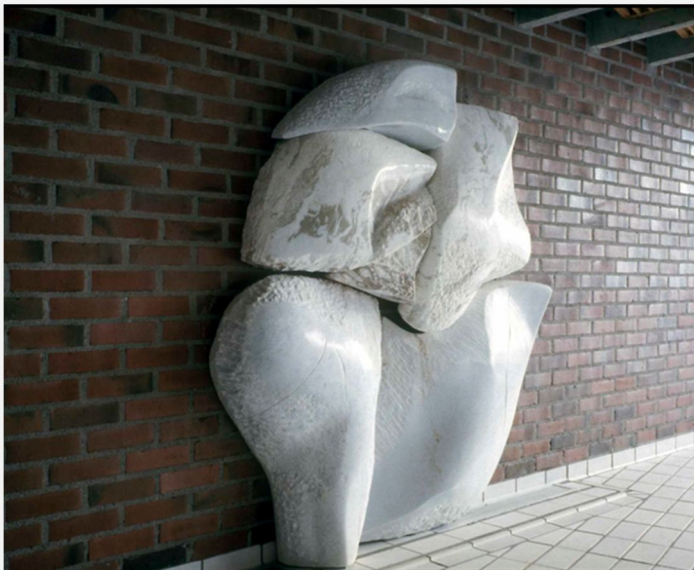
KORO har for tiden også et fotoprojekt for oppdatering av billedmaterialet i KORO's kunstverkdatabase. Dette sikrer bedre kvalitet på gjengivelsene når de brukes i forskning og formidling, samt at verk identifiseres i kommunikasjon med mottakeretatene. Fra oppstarten i 2017 og til nå er 942 verk nyfotografert. Det pågår også tiltak for skilting der det mangler.

KORO har utviklet en egen modul tilknyttet nettsiden for tilstandsundersøkelse av kunsten hos mottakeretatene. 544 prosjekter med totalt 4232 kunstverk har mottatt henvendelser i 2018. Til nå er mottakere i 66 % av KORO's prosjekter kontaktet, inkludert prosjekter allerede vurdert i det tidligere registreringsprosjektet. Dette utgjør i verk 68 % av samlingen. I tillegg er 246 prosjekter med 2393 kunstverk gjort rede for via seksjonens øvrige arbeid, og 103 prosjekter med 458 kunstverk er ute av samlingen grunnet privatisering, nedleggelse av virksomhet osv. 94 % av kunstprosjektene er altså så langt gjennomgått. Gjennomgangen vil være avsluttet innen våren 2019. Vurdering av tiltak foretas fortløpende. Arbeidet vil gi et godt grunnlag for å gjennomføre nye

satsinger på forvaltningsområdet. KORO har også etablert god kontakt med mottakerinstanser over hele landet, et nettverk det er viktig å følge opp.

KORO bistår med konservator kompetanse ved istandsetting av eksisterende verk og gir råd om generell forvaltning. Det er mange som henvender seg til KORO, og et klart behov for bistand.

Eksempler på større istandsetninger er Politihøgskolen i Oslo, hvor all kunst er gjennomgått og restaurert. En større veggskulptur av Inger Sitter er flyttet fra Skådalen skole for hørselshemmede til Statped sørøst Hovseter.

Inger Sitter: *Ut.*, 1982

Marmorskulpturen var opprinnelig plassert i svømmehallen på Skådalen skole for hørselshemmede inntil det ble flyttet til Statped sørøst Hovseter, tidligere Huseby kompetansesenter, som er en del av Statlig spesialpedagogisk tjeneste.

Foto: KORO/Fredrik Qvale

I forbindelse med et nytt kunstprosjekt ved Universitetet i Sørøst-Norge, Campus Ringerike, er to større linoleumssnitt av Per Inge Bjørlo, *Ritt* (1984) og *Ein kunstnars reise* (1983), hentet fram fra KOROs lager og restaurert. Verkene var i sin tid plassert ved Ålesund lufthavn.

Per Inge Bjørlo: *Ein kunstnars reise*, 1983 og *Ritt*, 1984

Grunnet store skader var verkene tatt tilbake til lageret og vurdert som tapt. En ny vurdering i 2018 gjorde at en besluttet å forsøke å redde kunstverkene.

De to arbeidene er trykket med sort oljebasert trykksverte på japanpapir og måler ca. 2 x 2,5 meter. *Ritt* er satt sammen av ni deler, mens *Ein kunstnars reise* består av elleve deler.

Begge arbeidene hadde store vannskader langs nedre del samt en generell gul misfarging i papiret. Delene ble vasket hver for seg, tørket og planert, før de ble montert sammen igjen. Etter behandling ble begge verkene montert på nytt i sine originale rammer.

Foto øverst og midten:
KORO/Ellen Marie Fodstad

Foto nederst:
KORO/Caroline M. Søggaard

Utlån

KORO mottar jevnlig henvendelser fra mottakeretatene om utlån av kunst til temporære utstillinger. De siste årene har det vært særlig mange forespørsler om utlån av samisk kunst. Kunstneren Britta Marakatt-Labba er etterspurt i både Norge og Sverige.

Ivaretagelse vs. tilgjengeliggjøring er en problemstilling som vurderes i hvert enkelt tilfelle. KORO har egne etablerte rutiner for utlån. Utlån gjøres i samråd med mottakeretatene som har kunsten hos seg.

I forbindelse med en retrospektiv utstilling på Akershus festning i september 2018 ble Knut Steens *Aurora* (1981) utlånt. Skulpturen, som hadde en sentral plass i regjeringskvartalet fram til 22. juli 2011, vil bli værende på festningen til september 2019.

Knut Steen: *Aurora*, 1981

Her vist på Akershus festning under minneutstillingen for Knut Steen høsten 2018. På grunn av skulpturens tilstand ble det besluttet å stille den ut liggende. Publikum har uttrykt et sterkt ønske om at den bør stilles ut stående, slik den opprinnelig ble vist. Det er innledet en dialog med involverte parter om hvordan det best kan gjøres.

Foto: KORO/Fredrik Qvale

Lagret, fjernet/tapt

Lagret kunst omfatter kunst på vårt lager, kunst som er kommet i retur fordi en virksomhet er nedlagt, omorganisert eller flyttet. Disse verkene forsøkes utplassert til nye mottakere i nye sammenhenger.

Nødvendige regler og rutiner gjennomgås for å vurdere hvordan samlingen skal behandles. En egen avhendingsrutine, i betydningen «går ut av samlingen», som styrer hvordan verkene vurderes, legger føringer for arbeidet. Avhendings saker behandles av en fast sakkyndig komité med jevnlig møter. Det er avholdt to møter i avhendingskomiteen dette året. Totalt ble 46 verk avhendet og tatt ut av samlingen i 2018.

3.2 Oppfølging i form av informasjon, rådgivning og bistand til institusjoner som forvalter kunst i offentlig eie

Rådgivning og bistand

KORO har et stort antall henvendelser og tar også selv initiativ til tiltak overfor institusjoner/aktører som forvalter offentlig kunst. Her omtales og telles alle typer henvendelser per mail, telefon og brev av noe omfang og som medfører saksbehandling. Dette vil variere fra konkret bistand til rådgivning vedrørende for eksempel vedlikehold, istandsetting, ombygging og flytting.

I 2018 har KORO inngått en samarbeidsavtale om bistand ved ivaretagelsen av kunsten ved Stortinget. Denne vil omfatte den praktiske håndteringen av verkene.

Kompetansegivende tiltak

KORO har utarbeidet et kursopplegg for ansatte ved mottakeretatene. I 2018 er det avholdt et kurs ved NTNU i Trondheim i forbindelse med befaring av kunsten der, gjennomført av en samlet forvaltningsseksjon. Kurset inneholder både en generell innføring i forvaltningsarbeidet og en mer praktisk orientert del. Dette punktet omfatter også møter for informasjon og opplæring.

Det er i 2018 også foretatt en gjennomgang av kunsten fra KORO ved Rikshospitalet i samarbeid med forvaltningsansvarlige der.

Det er viktig å komme tidlig inn i nye kunstprosjekter for proaktivt arbeid med forvalter- og konservatorkompetanse, blant annet under behandlingen av alle kunstplaner og ved revitaliseringen av eksisterende verk i nye prosjekter. KORO har dette året bistått Kulturdepartementet med å reorganisere eksisterende kunst samt skaffe nye verk til departementets nye lokaler. I forbindelse med et kunstprosjekt i Bredtveit kvinnefengsel er det valgt ut flere verk fra KOROs kunstlager.

Samarbeid

KORO forvaltning har siden 2018 deltatt i et prosjekt for å ivareta kunstgjenstander i plast – RAPMUS-prosjektet. Målet er å øke bevisstheten om plast i norske kunstsamlinger og de bevaringsmessige utfordringene knyttet til samlinger som inneholder plast. Arbeidet foregår i samarbeid med de største museene i Norge og forskningsinstitusjoner i Norge og Frankrike.

4. Gi råd til aktører som er involvert i produksjon, formidling og forvaltning av kunst

KORO mottok i løpet av året et meget høyt antall forespørsler om råd og veiledning knyttet til finansiering, organisering, kuratering, formidling og forvaltning av kunst i offentlige rom. Henvendelsene kom fra kommuner, fylkeskommuner, ulike private aktører, kunstnere, kunstkonsulenter og kuratorer. Vi tok også imot henvendelser fra utenlandske aktører som ønsker å få kjennskap til norsk kunst- og kunstnerpolitikk, KOROs kunstordninger og arbeidsmåter.

5. God og effektiv tilskuddsforvaltning

5.1 Tiltak for internkontroll og oppfølging tilskuddsforvaltning

Søknader om tilskudd vurderes på bakgrunn av retningslinjer for tilskuddsordningene og forhåndsdefinerte prioriteringer. Tilskudd innvilges etter en faglig innstilling og vedtas av direktør. Alle innvilgede søknader opprettes som prosjekter i KOROs regnskapssystem. Utbetalinger skjer på bakgrunn av milepæler i prosjektet og etter godkjenning av saksansvarlig og direktør. KOROs internkontrollrutiner sikrer at det til enhver tid er oversikt og kontroll over gitte tilsagn og gjenstående utbetalinger.

5.2 Responstid i samsvar med god forvaltningsskikk

Henvendelser registreres og arkiveres i arkivsystemet. KORO besvarer alle henvendelser fortløpende og så raskt som mulig. I forbindelse med utlysning av tilskuddsordningene informeres det om prosessen for behandling av søknadene og når vedtak kan forventes. Det gis en kvittering for mottatt søknad med informasjon om behandlingstid, svar og offentliggjøring på våre nettsider.

C. Omtale av planer og aktiviteter i 2018 knyttet til spesielle forutsetninger

1. Disponering av kap. 320, post 50 Særskilte oppdrag og 73 Allmenne kulturformål, Nasjonale Kulturbygg

I 2018 ble grunnsteinsprosjektet *Hyperouvertyr* relokalisert i samarbeid med Snøhetta og Riksantikvaren. I den forbindelse ble det gjennomført et eget formidlingsprogram på Operaen.

2. Ekstraordinære prosjekter under kap. 322, post 50

Minnesteder etter 22. juli

Regnskapet for kunstprosjektet om minnstedene etter 22. juli 2011 i Hole og Oslo ble gjort opp som følge av at prosjektet ble stoppet i 2017.

Statsbygg har fra høsten 2017 hatt ansvaret for gjennomføringen av minnstedene etter 22. juli. KORO har bistått med kunstfaglig rådgivning knyttet til midlertidig minnsted i Oslo og ved nytt minnsted i Hole.

D. Forvaltning av tilskuddsmidler

1. Ordinære prosjekter under kap. 322, post 50

Det vises til tidligere omtale av de søkbare kunstordningene under hovedmål 1. Det bekreftes at tilsagnsfullmakten er overholdt. Søknadstilfanget er noenlunde stabil når det gjelder ordningen for leiebygg og eldre statsbygg, kommunal ordning samt uteromsordningen. Fra 2019 er den kommunale ordningen og uteromsordningen slått sammen til en ny lokalsamfunnsordning. Denne vil ivareta de samme søkerne og effektivisere tilskudsforvaltningen.

IV. STYRING OG KONTROLL I VIRKSOMHETEN

Måloppnåelse

KORO er tilfreds med årets måloppnåelse. Det er uløste utfordringer, særlig knyttet til informasjons- og formidlingsoppavene, som vi har startet på i 2018, og som vil bli et satsingsområde i 2019.

ROS-analysen som gjøres i forbindelse med årsplanene, vurderes å være hensiktsmessig for KOROs måloppnåelse.

Regnskapet gjennomgås jevnlig slik at man har god budsjettkontroll.

I 2018 har KORO gjort et stort arbeid på regnskap for å legge til rette for at man kan ta i bruk en ny post 21 i regnskapet, slik at dette er klart fra 1. januar 2019.

KORO har oppdaterte rutiner for internkontroll i administrasjonen og knyttet til prosjektstyring og utbetalingsrutiner. Årlige disponeringsskriv fastslår gjeldende fullmakter for ansatte.

For å sikre god måloppnåelse holdes jevnlig prosjektoppfølgingsmøter, hvor status og framdrift gjennomgås.

Etiske retningslinjer for statstjenesten er gjort kjent for alle ansatte. KORO har detaljerte habilitetsregler som gjelder for alle som arbeider i KORO, i kunstutvalg og andre som utfører oppgaver for KORO. Det innhentes egenerklæring om habilitet fra alle som utfører oppdrag for KORO.

Ved nyanskaffelser har KORO rutiner som ivaretar kravet om grønne og sosiale anskaffelser. Som i samfunnet for øvrig er det en økt bevissthet om dette. Våre flerbruksmaskiner er for eksempel laget av miljøvennlig materiale og benytter miljøvennlige tonere. Renholdsleverandør benytter miljøvennlige produkter, og KORO har et retursystem for papir og kildesorterer avfall. KORO har utstyr for å kunne avholde videokonferanser og møter av hensyn til effektivitet, kostnader og miljø. Vi jobber systematisk med å redusere antall flyreiser.

Revisjonsmerknader fra Riksrevisjonen

Riksrevisjonen har ingen vesentlige merknader til KOROs regnskap for 2018.

Fellesføring

Anskaffelser skal gjennomføres og følges opp på en slik måte at det motvirker arbeidslivskriminalitet. I forbindelse med anskaffelser bes det om skatteattest, og det stilles krav om at anskaffelsen er etisk og miljømessig forsvarlig.

KORO er knyttet til statlige fellesavtaler som er inngått med leverandører, f.eks. kontorrekvisita, reisebyrå, telefoni, teleutstyr og pc-klienter.

Digitalisering

KORO har outsourcet sin IT-drift og har kun eksterne leverandører av digitale verktøy. KOROs nettside for informasjon til samarbeidspartnere og publikum er utviklet i samarbeid med ekstern leverandør og driftes eksternt. Nettsiden har en elektronisk funksjon for søknadsbaserte tilskudd og med mulighet for digital etterbehandling. KORO har også et elektronisk tilbakemeldingssystem på

nettsidene rettet mot virksomheter som har kunst fra KORO hos seg, og som rapporterer til KORO om status og tilstand. KORO benytter sosiale medier som informasjonskanal. KORO har et elektronisk saks- og arkivsystem. I forbindelse med inngåtte statlige fellesavtaler benyttes elektroniske kanaler for bestillinger i henhold til avtalene.

Åpne data

Informasjon om KORO kunstverk legges fortløpende inn både på KORO nettsider og i kunstverkdatabasen Primus og gjøres tilgjengelig i Digitalt Museum. Det pågår et registreringsarbeid for å legge inn alle tidligere kunstproduksjoner.

Personvern

I forbindelse med GDPR har KORO kartlagt hvor personopplysninger finnes, og gått igjennom våre rutiner for oppbevaring av personopplysninger. Personopplysninger er slettet, fra områder der det ikke er saklig grunn til å oppbevare dette. Det er inngått databehandleravtaler med alle leverandører av system og verktøy hvor personopplysninger finnes. Vi har oppnevnt et personvernombud. Det er innhentet samtykke fra alle som er oppført i KORO oppdragsportal, og det kreves innlogging for tilgang til nettverket. Samtykke til bruk av foto på nettsidene er innhentet fra ansatte.

Samfunnssikkerhet og beredskap

KORO har en beredskapsplan for kontoret og en krisehåndteringsplan for kunst som befinner seg hos mottakeretater. Det er etablert et samarbeid med Restverdibergingstjenesten. Samtlige av KORO ansatte har gjennomgått førstehjelpkurs. Oppdatert beredskaps- og krisehåndteringsplan oversendes departementet i egen forsendelse.

Informasjonssikkerhet

Arkivsystemet har tilgangskontroll knyttet til den enkeltes rolle. Det kreves pålogging for å få tilgang til eget hjemmeområde og fellesområde. Server befinner seg i avlåst lokale og med ekstern backup-løsning hos vår IT-driftsleverandør. Vi får påminnelser og råd fra IT-driftsleverandør om farer knyttet til informasjonssikkerhet.

HMS

KORO gjennomfører årlig en HMS-runde med fysioterapeut som vurderer arbeidsplassen til den enkelte og gir råd. Nødvendige anskaffelser gjøres på bakgrunn av dette. Det tilbys influensavaksine for de som ønsker det.

KORO har anskaffet hjertestarter, og alle ansatte har fått opplæring i bruken av den. Samtidig ble det arrangert et førstehjelpkurs. Vi er svært tilfreds med at vi fikk samlet alle KORO ansatte, som gjennomførte og fikk godkjent kurset. Trening i arbeidstiden tilbys med inntil en time i uken, noe som både verdsettes og benyttes i noen grad. Ledelsen og verneombud har møter om HMS gjennom året.

Personalpolitikk

KORO er en IA-bedrift og har et kontinuerlig blikk på arbeidsmiljøet og følger opp dette i tråd med arbeidsmiljølovens regler. KORO iverksetter miljømessige tiltak som tilstelninger, felles reiser, julebord, jubileum, trening i arbeidstiden og mulighet for å holde seg faglig oppdatert. KORO lønnspolitikk er under revisjon i samarbeid med organisasjonene. KORO har rutiner for intern varsling av kritikkverdige forhold.

Tiltak for å øke antall lærlinger i staten

KORO har knyttet seg til OK Stat. Det er per dags dato ingen opplæringstiltak fra OK Stat som er direkte rettet mot KORO's oppdrag. KORO's leverandør av IT-drift og -tjenester har lærlinger i sin virksomhet, og flere av disse utfører oppgaver for KORO. Dette er oppgaver tilknyttet driften av våre IT-systemer og rådgivning.

Likestilling

Ny likestillings- og diskrimineringslov

KORO er opptatt av å fremme likestilling og å hindre diskriminering. I forbindelse med utlysning av stillinger er vi opptatt av å være inkluderende. Våre nettsider er tilrettelagte ut fra kravene til universal utforming.

Inkluderingsdugnaden

I 2018 har vi gjort færre enn fem ansettelser, inklusive faste og midlertidige stillinger. Vi har engasjert personer med hull i cv-en, men ikke tilsvarende to års lengde. Arbeidserfaringen fra oss har hatt betydning og bidratt til at personer med midlertidige oppdrag har fått andre tilbud og er i arbeid.

Faktisk tilstand for kjønnslikestilling i KORO

I løpet av 2018 har det vært 20 personer i ansettelsesforhold, hvorav én innleid midlertidig fra et bemanningsbyrå. Ved inngangen til 2019 har KORO 4 menn og 13 kvinner ansatte i faste og midlertidige stillinger. Gjennomsnittslønnen i tabellen er beregnet av de 17 ovennevnte. I 2018 har det vært én kvinne og én mann i lederstillinger.

Tabell 24 viser fordelingen av lønsmottakere i 2018.

		Kjønnsbalanse			Gjennomsnittslønn (i 1000 kr)	
		Menn %	Kvinner %	Totalt (antall)	Menn	Kvinner
Totalt i virksomheten	I år	24	76	17	699	591
	I fjor	24	76	17	673	565
Lederstillinger	I år	50	50	2	1024	849
	I fjor	50	50	2	1010	803
Øvrige stillinger	I år	20	80	15	591	569
	I fjor	20	80	15	561	546

Likestilling i kunstprosjekter

Tabell 25 gjelder utbetalinger i 2018 under kunstprosjektene, og viser fordelingen av eksterne kunstkonsulenter/kuratorer og kunstnere.

	Antall totalt	Antall menn	Antall kvinner
Kunstkonsulenter og kuratorer	43	13 (30 %)	30 (70 %)
Kunstnere	64	30 (47 %)	34 (53 %)
	Beløp	Beløp	Beløp
Utbetaling til kunstnere	13,2 mill.	5 mill. (38 %)	8,2 mill. (62 %)

V. VURDERING AV FRAMTIDSUTSIKTER

Strategien for 2014–2019 var i all hovedsak gjennomført eller i ferd med å bli det ved utgangen av 2018. KORO har vært gjennom en omstillingsprosess som innebærer at organisasjonen er godt skodd for kommende oppgaver. Det er god balanse mellom ulike virksomhets- og kompetanseområder. Arbeidet blir organisert i tverrfaglige team, som sikrer at både kurator- og produsentkompetanse, forvaltningskompetanse, kommunikasjons- og formidlingskompetanse og administrativ kompetanse er med i alle prosjekter. I tiden framover er det viktig å konsolidere organisasjonen, slik at de organisatoriske og kunnskapsmessige nyvinningene kommer til anvendelse på en måte som gjør KORO i stand til å møte utfordringer og oppgaver med en profesjonalitet som gir uttelling i form av gode resultater.

De siste årene har KORO hatt mange små og relativt få virkelig store prosjekter. En grunn til dette er at det største pågående statlige byggeprosjektet, nybygget til Nasjonalmuseet, er holdt utenfor kunstordningen. Denne situasjonen vil endre seg framover. I siste halvår av 2018 startet vi planleggingen av to store kunstprosjekter i nybyggene Stavanger universitetssykehus og Livsvitenskapsbygget ved Universitetet i Oslo. I 2019 blir det ventelig oppstart på to enda større prosjekter: kunsten til det nye regjeringskvartalet og til ny universitetscampus tilknyttet NTNU i Trondheim. De fire nevnte prosjektene vil gi store utfordringer og store muligheter både for KORO og for de profesjonelle kunstmiljøene i Norge. I årene som kommer, skal det også bygges mye i helsesektoren og samferdselssektoren. I strategiplanen for 2020–2024 vil det være viktig å sikre at KORO er rigget for de store og krevende oppgavene som kommer. Det er et mål at både kunstproduksjonen, kunstformidlingen og kunstforvaltningen kan finne gode og effektive måter å håndtere sine voksende oppgaver på. Samtidig må det utvikles ny kompetanse på administrasjon og styring av de prosessene og ressursene som prosjektene trekker med seg. KORO har gode forutsetninger for å kunne klare dette.

2018 var det siste året for utlysning av tilskudd til kunstprosjekter gjennom kunstordningene KOM og URO. Fra og med 2019 ble de erstattet av KORO's nye lokalsamfunnsordning. Omleggingen innebærer at KORO i mindre grad skal påta seg toppfinansiering av kunst i kommunale og fylkeskommunale bygg. Den nye arbeidsdelingen mellom styringsnivåene gjør det relevant at lokale og regionale myndigheter finansierer sine egne kunstprosjekter, slik stadig flere kommuner og fylkeskommuner gjør. Med den nye Lokalsamfunnsordningen (LOK) er det lagt til rette for at KORO skal være en nasjonal utviklingsaktør som gjennom samarbeid med aktører i kommunesektoren og i kunstfeltet finansierer nyskapende satsinger og bidrar aktivt til å bygge opp lokal og regional kompetanse innenfor kunst i offentlige rom. Dette arbeidet har et stort potensial framover. Også på dette området er KORO godt skodd for å oppnå resultater.

Å kuratere og produsere kunst til offentlige rom krever kompetente fagfolk og gode kunstnere. Men det krever også interesse, medvirkning og kunnskap om kunst i offentlige rom hos alle som skal møte kunsten, på arbeidsplasser, i utdanningssystemet, i helsevesenet, i byrommene og i andre samfunnsinstitusjoner. Dette er det i første rekke kunstnerne, kuratorene og formidlerne som må sørge for. Men også forvalterne har et ansvar. Å ta godt vare på kunsten og sørge for at den behandles som den verdien denne delen av kulturarven representerer, er like viktig. Med det samlingsperspektivet KORO nå har, og med den brede kompetansen som preger både produksjon, formidling og forvaltning, er forutsetningene for å skape interesse for den offentlige kunsten bedre enn noensinne. I tillegg til det lokale formidlingsarbeidet vi nå kan gjøre, ønsker vi å bygge opp en

utstillings- og forskningsvirksomhet som en naturlig del av oppgavene knyttet til kunstprosjektene. En systematisk formidling av ikke bare de desentraliserte kunstprosjektene, men også tematiske utstillinger fra samlingen som helhet, vil kunne styrke både innsikten i og interessen for kunsten. Vi har allerede kompetansen og kapasiteten til å få til dette. Når KORO flytter, kan vi dessuten skaffe oss tilgang til egnede visningslokaler og dermed hente ut en merverdi av de allerede investerte ressursene.

VI. ÅRSREGNSKAP

Ledelseskommentar årsregnskapet 2018

Formål

KORO er statens fagorgan for kunst i offentlige rom og får sine føringer og bevilgninger fra Kulturdepartementet. KORO's unike rolle er å produsere, formidle og forvalte kunst til statlige bygg og anlegg. Det gis tilskudd til kunst i kommunale og fylkeskommunale bygg og anlegg og i offentlige uterom. Virksomheten har et overordnet forvaltningsansvar for statens samling av kunst i offentlige rom. KORO's direktør vedtar budsjett og regnskap. Institusjonen er et statlig forvaltningsorgan som fører regnskap i henhold til kontantprinsippet, slik det framgår av prinsippnote til årsregnskapet.

Bekreftelse

Årsregnskapet er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten, rundskriv R-115 fra Finansdepartementet og krav fra Kulturdepartementet i instruks om økonomistyring. Jeg mener regnskapet gir et dekkende bilde av KORO's disponible bevilgninger, regnskapsførte utgifter, inntekter, eiendeler og gjeld.

Vurderinger av vesentlige forhold ved driften

I 2018 har KORO samlet disponert en tildeling på utgiftskapitler med kr 23,6 mill. og kr 15,3 mill., som er omdisponerte midler fra Minnestsprosjektet. Prosjektet ble avvirket økonomisk i 2018. KORO har i tillegg hatt en tilsagnsfullmakt på kap. 322 post 50 kr 14,5 mill. jf. bevilgningsrapporteringen og note A. Samlet mindretgift for post 01 var kr 794 555 iberegnet merinntekt og refusjoner fra NAV. Beløpet søkes overført til neste år på post 01 i henhold til beregninger i note B. KORO har ikke hatt bevilgning på kap. 320 post 73 i 2018. Inntektsbevilgning kr 132 000 ble innfridd med en merinntekt på kr 166 515.

Artskontorapporteringen for 2018 er sammenlignet med tall for 2017. Rapporterte utgifter til drift summerte seg til kr 18 035 960. Lønn og sosiale utgifters andel av driftsutgiftene er 72,6 prosent. Mellomværende med statskassen utgjorde per 31.12.18 kr 376 543. Oppstillingen av artskontorapporteringen viser hvilke eiendeler og gjeld mellomværendet består av, jf. opplysninger om avregning med statskassen i note 8.

Vurderinger av vesentlige forhold ved fondet

Forvaltning og utbetaling av tilskudd fra fondsregnskapet skjer i henhold til eget regelverk fastsatt av Kulturdepartementet. De faste ordningene har gitt tilskudd ut fra en ramme på kr 17 mill. I 2018 hadde KORO utbetalinger til de faste ordningene på kr 15,376 mill. Kostnadene omfatter tilskudd, prosjektledelse, kunstoppdrag og andre kunstrelaterte formål som formidling og kunnskaps- og kompetanseutvikling. Utbetalinger ved statlig ordning og andre oppdrag var kr 17,85 mill. Budsjettrammen i kunstprosjektene i årene 2014–2017 har vært noe mer beskjeden enn normalt, og sammen med bortfallet av Minnestsprosjektet er utbetalinger i 2018 på et lavere nivå enn tidligere. Nystartede prosjekter i 2018 har derimot en rekordhøy ramme på kr 90,18 mill., som vil øke produksjonen i tiden framover. Prosjekter igangsettes etter mottatt oppdragsbrev. Utgifter betales av KORO, som sender refusjonskrav over tre terminer per år. Negativt resultat for fondets aktiviteter er samlet kr 8,409 mill. Beholdningen på kr 33 353 991 skal dekke mellomværende som gjeld, skatt, arbeidsgiveravgift og tilskuddsgjeld. I tillegg inneholder beholdningen forskutterte midler fra enkelte oppdragsgivere. KORO har en tilsagnsfullmakt for ordinære ordninger på kr 14,5 mill. Den er ikke overskredet. Minnestsprosjektet ble avvirket økonomisk i 2018 i samarbeid med

KUD, derav omdisponering av ubrukt mottatt bevilgning på kr 15 300 000. Detaljer finnes i de ulike tabellene i rapporten på sidene foran.

Tilleggsopplysninger

Riksrevisjonen er ekstern revisor og bekrefter årsregnskapet for KORO. Årsregnskapet er ikke ferdig revidert per d.d., men revisjonsberetningen antas å foreligge i løpet av 2. kvartal 2019.

Oslo, 15. mars 2019

Svein Bjørkås
Direktør

Årsregnskap 2018 Drift

Kap. 322 – Billedkunst, kunsthåndverk og design, Post 01 – Drift

Prinsippnote til årsregnskapet

Årsregnskapet er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten («bestemmelsene»). Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 av november 2016 og eventuelle tilleggskrav fastsatt av overordnet departement.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artsrapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene punkt 3.4.2 – de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet:

- a) Regnskapet følger kalenderåret.
- b) Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret.
- c) Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp.
- d) Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet.

Oppstillingen av bevilgnings- og artskontorrapportering er utarbeidet etter de samme prinsippene, men gruppert etter ulike kontoplaner. Prinsippene samsvarer med krav i bestemmelsene punkt 3.5 til hvordan virksomhetene skal rapportere til statsregnskapet. Sumlinjen «netto rapportert til bevilgningsregnskapet» er lik i begge oppstillingene.

Virksomheten er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.7.1. Bruttobudsjetterte virksomheter tilføres ikke likviditet gjennom året, men har en trekkrettighet på sin konsernkonto. Ved årets slutt nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto ved overgang til nytt år.

Bevilgningsrapporteringen

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgningsrapporteringen og en nedre del som viser beholdninger virksomheten står oppført med i kapitalregnskapet. Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som KORO har rapportert til statsregnskapet. Det stilles opp etter de kapitler og poster i bevilgningsregnskapet som KORO har fullmakt til å disponere. Kolonnen samlet tildeling viser hva KORO har fått stilt til disposisjon i tildelingsbrev for hver statskonto (kapittel/post). Oppstillingen viser alle finansielle eiendeler og forpliktelser virksomheten står oppført med i statens kapitalregnskap.

Mottatte fullmakter til å belaste en annen virksomhets/departements kombinasjon av kapittel/post (belastningsfullmakter) vises ikke i kolonnen for samlet tildeling, men er omtalt i note B til bevilgningsoppstillingen. Utgiftene knyttet til mottatte belastningsfullmakter er bokført og rapportert til statsregnskapet, og vises i kolonnen for regnskap.

Artskontorrapporteringen

Artskontorrapporteringen har en øvre del som viser hva som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter, og en nedre del som viser eiendeler og gjeld som inngår i mellomværende med statskassen. Artskontorrapporteringen viser regnskapstall som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter. Virksomheten har en trekkrettighet på konsernkonto i Norges Bank. Tildelingene er ikke inntektsført og derfor ikke vist i oppstillingen.

Oppstilling av bevilgningsrapportering 31.12.2018

Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling	Regnskap 2018	Merutgift (-) og mindretgift
0322	Bygg og offentlige rom	01	Driftsutgifter	A,B	18 664 000	18 035 960	628 040
0322	Bygg og offentlige rom	50	Kunst i offentlige rom	A,B	4 940 000	4 940 000	0
<i>Sum utgiftsført</i>					23 604 000	22 975 960	

Inntektskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Samlet tildeling	Regnskap 2018	Merinntekt og mindreinntekt(-)
3322	Bygg og offentlige rom	01	Ymse inntekter	132 000	298 515	166 515
5309	Tilfeldige inntekter	29	Ymse	0	21 665	
5700	Folketrygdens inntekter	72	Arbeidsgiveravgift	0	1 604 747	
<i>Sum inntektsført</i>					132 000	1 924 926
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet					21 051 033	
Kapitalkontoer						
60049901	Norges Bank KK /innbetalinger				465 024	
60049902	Norges Bank KK/utbetalinger				-21 528 066	
703817	Endring i mellomværende med statskassen				12 009	
<i>Sum rapportert</i>					0	
Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (31.12)						
703817	Mellomværende med statskassen			31.12.2018	31.12.2017	Endring
				-447 744	-459 753	12 009

Note A			
Kapittel og post	Overført fra i fjor	Årets tildelinger	Samlet tildeling
032201	532 000	18 132 000	18 664 000
032250		4 940 000	4 940 000 *

* Tildeling i 2018 var opprinnelig kr 20 240 000. Dette ble nedjustert med kr 15 300 000 grunnet en omdisponering av samme beløp, som tidligere var avsatt til prosjekt Minnstedene på kap 322 post 50. Omdisponert beløp skulle nyttes til de vanlige formålene som forutsatt i departementets tildelingsbrev for 2018.

Tilsagnsfullmakt			
Kapittel og post	Overført fra i fjor	Årets tildelinger	Samlet tildeling
032250		14 500 000	14 500 000

Note

Kapittel og post	Stikkord	Merutgift(-)/ mindre utgift	Utgiftsført av andre iht. avgitte belastnings- fullmakter(-)	Merutgift(-)/ mindreutgift etter avgitte belastnings- fullmakter	Merinntekter / mindreinntekter(-) iht. merinntektsfullmakt	Omdisponering fra post 01 til 45 eller til post 01/21 fra neste års bevilgning	Innsparinger(-)	Sum grunnlag for overføring	Maks. overførbart beløp *	Mulig overførbart beløp beregnet av virksomheten
032201/332201		628 040	0	628 040	166 515			794 555	933 200	794 555
032250		0	0	0	0			0	0	

*Maksimalt beløp som kan overføres er 5% av årets bevilgning på driftspostene 01-29, unntatt post 24 eller sum av de siste to års bevilgning for poster med stikkordet "kan overføres". Se årlig rundskriv R-2 for mer detaljert informasjon om overføring av ubrukte bevilgninger.

Forklaring til bruk av budsjettfullmakter

Fullmakt til å overskride driftsbevilgningen mottilsvarende merinntekter:

Virksomheten har merinntekt kr 166 515. Denne er lagt til driftsbevilgning på kap 322 post 01. Beløpet inngår i beregning av beløp som er søkt overført til neste termin.

Mulig overførbart beløp:

Det er søkt overført til neste budsjettermin ubrukt bevilgning på kap 322 post 01 kr 794 555. Beløpet er innenfor 5% av driftsbevilgning.

Oppstilling av artskontorrapporteringen 31.12.2018

	Note	2018	2017
Driftsinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetalinger	1	298 515	252 000
<i>Sum innbetalinger drift</i>		298 515	252 000
Driftsutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetalinger til lønn	2	13 095 822	12 994 139
Andre utbetalinger til drift	3	4 940 137	4 710 667
<i>Sum utbetalinger drift</i>		18 035 960	17 704 805
Netto rapporterte driftsutgifter		17 737 445	17 452 805
Investerings- og finansinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetaling av finansinntekter		0	0
<i>Sum investerings- og finansinntekter</i>		0	0
Investerings- og finansutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetaling til investeringer		0	0
Utbetaling til kjøp av aksjer		0	0
Utbetaling av finansutgifter		0	0
<i>Sum investerings- og finansutgifter</i>		0	0
Netto rapporterte investerings- og finansutgifter		0	0
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten			
Innbetaling av skatter, avgifter, gebyrer m.m.		0	0
<i>Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>		0	0
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten			
Utbetalinger av tilskudd og stønader	7	4 940 000	25 000 000
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten</i>		4 940 000	25 000 000
Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler			
Gruppelivsforsikring konto 1985 (ref. kap. 5309, inntekt)		21 665	22 397
Arbeidsgiveravgift konto 1986 (ref. kap. 5700, inntekt)		1 604 747	1 593 551
Nettoføringsordning for merverdiavgift konto 1987 (ref. kap. 1633, utgift)		0	0
<i>Netto rapporterte utgifter på felleskapitler</i>		-1 626 411	-1 615 948
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet		21 051 033	40 836 858
Oversikt over mellomværende med statskassen			
Eiendeler og gjeld		2018	2017
Fordringer		0	0
Kasse		0	0
Bankkontoer med statlige midler utenfor Norges Bank		0	0
Skyldig skattetrekk		-448 112	-459 753
Skyldige offentlige avgifter		0	0
Annen gjeld		368	0
Sum mellomværende med statskassen	8	-447 744	-459 753

Virksomhet: CM - Kunst i offentlige rom**Note 1 Innbetalinger fra drift**

	31.12.2018	31.12.2017
<i>Salgs- og leieinnbetalinger</i>		
Inntekter	298 515	225 000
Inntekter	0	27 000
Sum salgs- og leieinnbetalinger	298 515	252 000
Sum innbetalinger drift	298 515	252 000

Virksomhet: CM - Kunst i offentlige rom**Note 2 Utbetalinger til lønn**

	31.12.2018	31.12.2017
Lønn	10 223 547	10 524 647
Arbeidsgiveravgift	1 604 747	1 593 551
Pensjonsutgifter*	1 198 505	1 263 239
Sykepenger og andre refusjoner (-)	-166 509	-552 150
Andre ytelser	235 532	164 852
Sum utbetalinger til lønn	13 095 822	12 994 139
Antall årsverk:	17	17

*** Nærmere om pensjonskostnader**

Pensjoner kostnadsføres i resultatregnskapet basert på faktisk påløpt premie for regnskapsåret. Premiesats for 2018 er 12 prosent. Premiesatsen for 2017 var 12 prosent.

Virksomhet: CM - Kunst i offentlige rom**Note 3 Andre utbetalinger til drift**

	31.12.2018	31.12.2017
Husleie	2 633 295	2 597 375
Andre utgifter til drift av eiendom og lokaler	140 669	166 292
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	0	11 219
Mindre utstyrsanskaffelser	194 530	131 812
Leie av maskiner, inventar og lignende	143 301	174 141
Kjøp av fremmede tjenester*	1 341 721	1 144 666
Reiser og diett	22 581	5 383
Øvrige driftsutgifter**	464 041	479 779
Sum andre utbetalinger til drift	4 940 137	4 710 667

* Faste service- og driftsavtaler, IT-tjenester og annet. Utvikling og oppgradering av systemer.

** Kontortjenester og annet.

Virksomhet: CM - Kunst i offentlige rom

Note 7 Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten

	31.12.2018	31.12.2017
Overføringer til statlige fond post 50	4 940 000	25 000 000
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten	4 940 000	25 000 000

Virksomhet: CM - Kunst i offentlige rom

Rapport kjørt: 31.12.2018

Note 8 Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen.

Del A Forskjellen mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen

	31.12.2018	31.12.2018	Forskjell
	Spesifisering av <u>bokført</u> avregning med statskassen	Spesifisering av <u>rapportert</u> mellomværende med statskassen	
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler	0	0	0
Obligasjoner	0	0	0
<i>Sum</i>	0	0	0
Omløpsmidler			
Kundefordringer	0	0	0
Andre fordringer	0	0	0
Bankinnskudd, kontanter og lignende	0	0	0
<i>Sum</i>	0	0	0
Langsiktig gjeld			
Annen langsiktig gjeld	0	0	0
<i>Sum</i>	0	0	0
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	-56 941	0	-56 941
Skyldig skattetrekk	-448 112	-448 112	0
Skyldige offentlige avgifter	0	0	0
Annen kortsiktig gjeld	368	368	0
<i>Sum</i>	-504 685	-447 744	-56 941
Sum	-504 685	-447 744	-56 941

Årsregnskap 2018 Fond

Kap. 322 – Billedkunst, kunsthåndverk og design

Post 50 – Kunst i kommunale og fylkeskommunale bygg (KOM), Uterom (URO), Innkjøpsordningen (LES) og andre kunstrelaterte tiltak. I tillegg føres regnskap for kunstoppdrag i Statlig ordning og fra andre oppdragsgivere.

Prinsippnote til årsregnskapet – oppstilling av bevilgningsrapporteringen for statlige fond

Årsregnskapet er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten («bestemmelsene»). Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.6 og Finansdepartementets rundskriv R-115 av november 2016, punkt 8.

Et statlig fond er en formuesmasse (kapital) som regnskapsmessig er adskilt fra statens øvrige midler, og der anvendelsen er bundet til et nærmere fastsatt formål med varighet ut over ett budsjettår. Fond har en forenklet rapportering til statsregnskapet. Betalingsformidling skal skje gjennom statens konsernkontoordning, og likvidene skal oppbevares på oppgjørskonto i Norges Bank. Beholdning på oppgjørskonto overføres til nytt år.

Bevilgningsrapportering

Øvre del av oppstillingen viser hva som er rapportert i likvidrapporten til statsregnskapet.

Likvidrapporten viser fondets saldo og likvidbevegelser på fondets oppgjørskonto i Norges Bank.

Alle finansielle eiendeler og forpliktelser som fondet er oppført med i statens kapitalregnskap, vises i oppstillingens nedre del.

Prinsippnote til årsregnskapet – oppstilling av fondsregnskapet for statlige fond

Fondsregnskapet

Fondsregnskapet tilsvarer oppstillingen av virksomhetsregnskapet i årsregnskapet for statlige virksomheter. Fondsregnskapet er utarbeidet etter kontantprinsippet. Det innebærer at inntektene (overføringer til fondet) vises i oppstillingen av resultatet når de er innbetalt. Utgifter (overføringer fra fondet) vises i oppstillingen av resultatet når de er utbetalt.

Resultatoppstillingen inneholder alle overføringer til og fra fondet i regnskapsåret.

Resultatregnskapet viser hovedgrupper av kontoer på inntekter og kostnader med detaljer på mottakergrupper av tilskudd, samt andre kostnader knyttet til kunstproduksjonen og gjennomføring. Notene forklarer nærmere om type inntekter, overføringer og kostnader i regnskapsåret og gir opplysninger om kapitalinnskudd.

Periodens resultat er forskjellen mellom overføring til fondet og overføring fra fondet, og resultatet viser netto endringer i fondskapitalen. Resultatet er overført til opptjent fondskapital i balanseoppstillingen. I note for fondsregnskapet omtales kortsiktige fordringer. Opplysningen framkommer ikke av balansen, fordi regnskapet utarbeides etter kontantprinsippet.

Kapitalinnskudd eller tilbakebetaling av kapitalinnskudd i fondet vises ikke i resultatoppstillingen, men blir ført direkte i balansen mot innskutt fondskapital.

Virksomhet: CN - Kunst i offentlige rom - Fond

Oppstilling av bevilgningsrapportering, 31.12.2018					
Beholdninger rapportert i likvidrapport					
	Note	Regnskap 2018			
Inngående saldo på oppgjørskonto i Norges Bank		42 164 301,90			
Endringer i perioden		(8 810 310,28)			
<i>Sum utgående saldo oppgjørskonto i Norges Bank</i>	A	33 353 991,62			
Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (31.12)					
Konto	Tekst	Note	2018	2017	Endring
6403	Ordinære fond (eiendeler)		33 353 991,62	42 164 301,90	(8 810 310,28)
8103	Beholdninger på konto(er) i Norges Bank		33 353 991,62	42 164 301,90	(8 810 310,28)

Virksomhet: CN - Kunst i offentlige rom - Fond

Note A Tildelinger av midler til fondet i regnskapsåret				
Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Årets tildelinger
322	Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom	50	Ordinær tildeling	4 940 000
	Omdisponert fra Minnestsprosjekt til ordinær tildeling*			15 300 000

Tildelingene blir ført som inntekt.

Ordinær tildeling finansierer fondets faste ordninger.

*De midler som i tidligere år er belastet kap 322 post 50 og som var avsatt til Minnstedene er omdisponert og nyttes til de formålene som var forutsatt i departementets tildelingsbrev for 2018.

Oppstilling av resultat for fondet i 2018

	Note	2018	2017
<i>Overføringer til fondet</i>			
Overføringer fra statsforetak til ordinært fond		20 257 445,64	19 700 000
Refusjon fra statsforetak og andre		4 556 800,37	34 817 362
Andre inntekter/refusjoner		-	194 038
<i>Sum overføringer til fondet</i>	1	24 814 246,01	54 711 400
<i>Overføringer fra fondet - Ordinære fond</i>			
Overføringer til kommuner	2	2 069 500,00	4 983 000
Overføringer til fylkeskommuner	2	1 150 000,00	360 000
Overføringer til husholdninger	2	2 358 700,00	3 291 000
Overføringer til andre ikke finansielle foretak	2	1 635 666,00	1 542 334
Overføringer til ideelle organisasjoner	2	1 613 000,00	2 552 000
Overføringer til statsforvaltningen	2	400 000,00	-
Prosjektledelse og samarbeid	3a	987 032,00	922 205
Formidling	3a	272 002,00	320 531
Kunstutbetalinger	3a	2 665 668,00	3 465 927
Andre kostnader	3a	2 224 602,24	2 070 812
<i>Sum utbetalinger</i>		15 376 170,24	19 507 809
<i>Overføringer fra fondet - Statlig ordning og andre</i>			
Prosjektledelse	3b	2 561 738,00	3 838 349
Formidling	3b	1 840 875,00	1 764 801
Kunstproduksjon	3b	13 445 266,00	29 151 865
<i>Sum utbetalinger</i>		17 847 879,00	34 755 014
<i>Sum overføringer og utbetalinger</i>		33 224 049,24	54 262 823
Periodens resultat		8 409 803	-448 577
<i>Disponering</i>			
Overføring av periodens resultat til opptjent fondskapital		8 409 803	-448 577
<i>Oppstilling av balanse</i>			
		2018	2017
<i>Eiendeler</i>			
Fordringer		2 727,30	5 337
Kasse		33 353 991,62	42 164 302
<i>Sum eiendeler</i>	4	33 356 718,92	42 169 639
<i>Fondskapital og gjeld</i>			
Fondskapital		32 638 531,51	41 048 334
Leverandørgjeld		225 400,00	189 369
Forskuddstrekk		197 990,00	337 508
Skyldige offentlige avgifter		94 876,76	130 935
Annen gjeld		199 920,65	463 493
<i>Sum fondskapital og gjeld</i>	4	33 356 718,92	42 169 639

Virksomhet: CN - Kunst i offentlige rom, fond

Note 1 Overføringer til fondet

Overføringer til fondet	tekst	2018	2017
Overføringer fra statsforetak til ordinært fond	Årets bevilgning fra KUD	4 940 000,00	19 700 000,00
Overføringer til ordinært fond	Omdisponering fra annet øremerket prosjekt, KUD	15 300 000,00	
Refusjon fra statsforetak og andre	Refusjon fra statlige oppdragsgivere og andre for utgifter i kunstprosjekter inkludert tildeling til prosjekter fra KUD, Minnesteder etter 22.07.11 ref. note A	4 556 800,37	34 817 361,74
Andre inntekter /refusjoner	Inntekt og refusjon for kostnader ved samarbeidsprosjekt med mer	17 445,64	194 038,00
Sum overføringer til fondet		24 814 246,01	54 711 399,74

Virksomhet: CN - Kunst i offentlige rom, fond

Note 2 Overføringer fra fondet

Overføringer fra fondet ordinære fond	tekst	2018	2017
Overføringer til kommuner	tilsagn fra KOM	2 069 500	4 983 000
Overføringer til fylkeskommuner	tilsagn fra KOM	1 150 000	360 000
Overføringer til husholdninger	tilsagn fra KOM og URO	2 358 700	3 291 000
Overføringer til andre ikke finansielle foretak	tilsagn fra KOM og URO	1 635 666	1 542 334
Overføringer til ideelle organisasjoner	tilsagn fra KOM og URO	1 613 000	2 552 000
Overføringer til statsforvaltning	Tilsagn fra URO	400 000	-
		9 226 866	12 728 334

Ramme for nye tildelinger i 2018 på KOM kr 7 800 000 og URO kr 6 200 000.

Prosjekter som får tilsagn er flerårige og utbetaling av tilskudd gitt i 2018 vil normalt skje innenfor en 3 års periode.

Utbetalinger i 2018 viser en lavere utbetaling enn 2017 men ramme for tildelinger er den samme i 2018 som i 2017. Utbetalinger pr år avhenger av hvor mange tilskuddsmottakere som har oppfylt krav om utbetaling det enkelte år. Utbetaling av tilsagn gjøres normalt etterskuddsvis når sluttrapport er mottatt. Det gis også utbetaling som forskudd etter søknad. KOM ordningen fikk fra 2014 nye retningslinjer.

URO ordningen utbetaler tilsagn ved oppstart med 90 %. De siste 10 % utbetales etter godkjent sluttrapport. Kunstprosjektene på URO varierer ellers av type og utbetalingstakten er forskjellig.

Se tabeller og tekst angående ordningene foran i rapporten.

Aktive og avsluttede prosjekter i 2018 kan ses bakerst i rapporten.

Virksomhet: CN - Kunst i offentlige rom, fond

Note 3a Overføringer fra fondet

tekst		2018	2017
<i>Overføringer fra fondet ordinære fond</i>			
Prosjektledelse	Ordning KOM, URO, LES	987 032,00	922 205,42
Formidling	Ordning KOM, URO, LES	272 002,00	320 530,64
Kunstabetalinger	Ordning KOM, URO, LES	2 665 668,00	3 465 926,73
Andre kostnader	Andre kunstrelaterte formål	2 224 602,24	2 070 811,95
		6 149 304,24	6 779 474,74

Prosjektledelse er kostnader knyttet til gjennomføring av kunstprosjekter og bruk av kunstkonsulent/kurator.

Formidling er profilering som åpninger, webpresentasjoner, publikasjoner, annonsering, skilting osv.

Kunstabetalinger er kunstrelaterte kostnader inklusive kunsthonorar.

Andre kostnader gjelder tiltak utenfor ordningene og generell formidling og forvaltning.

I 2018 ble kuratorprogrammet lansert, en nyssatsing på kompetanse og kunnskapsutveksling for kunstkuratorer.

Kunstprosjekter er ulike av størrelse, omfang og aktivitet og utbetalingstakten kan variere fra år til år.

LES har utlysning, etablering av ny komite og oppstart av nye prosjekter annet hvert år.

KOM har fra 2014 nye retningslinjer, som bl.a. innebærer at prosjektledelse er overtatt av tilskuddsmottaker.

Kostnader reduseres hvert år under prosjektledelse etter hvert som prosjekter etter gammel ordning avsluttes.

Se tabeller og tekst angående ordningene foran i rapporten.

Note 3b overføringer fra fondet

tekst		2018	2017
<i>Overføringer fra fondet Statlig ordning og andre</i>			
Prosjektledelse	Statlig ordning og andre	2 561 738,00	3 838 348,90
Formidling	Statlig ordning og andre	1 840 875,00	1 764 800,94
Kunstproduksjon	Statlig ordning og andre	13 445 266,00	29 151 864,62
		17 847 879,00	34 755 014,46

Prosjektledelse er kostnader knyttet til gjennomføring av kunstprosjekter og bruk av kunstkonsulent/kurator.

Formidling er profilering som åpninger, webpresentasjoner, publikasjoner, annonsering, skilting osv.

Kunstproduksjon er kunstrelaterte kostnader inklusive kunstkontrakter, konkurransehonorar, kunstinnkjøp osv.

Året 2018 har vært preget av mange prosjekter i avslutningsfase uten de store kontraktsutbetalingene.

Samtidig har vi fått noen store prosjekter høsten 2018, og som fortsatt er i utredning og planleggingsfasen.

Se tabeller og tekst angående prosjekter og aktivitet foran i rapporten.

Virksomhet: CN - Kunst i offentlige rom, fond

Note 4 Periodens resultat og oppstilling av balanse

	2018	2017
Disponering		
Overføring av periodens resultat til opptjent fondskapital	-8 409 802,54	448 576,54

Differanse mellom resultatet og økning i fondskapitalen (fra 2017 til 2018) er kr 403 117,49
Dette gjelder avsetning og betaling i 2018 vedrørende skatt, arb.g.avgift, bkh.avgift, interimskonti og leverandørgjeld.

Oppstilling av balanse	2018	2017
Eiendeler		
Lønns og reiseforskudd	2 727,30	5 337,05
Oppgjørskonto, Norges Bank	33 353 991,62	42 164 301,90
Sum eiendeler	33 356 718,92	42 169 638,95
Fondskapital og gjeld		
Opptjent fondskapital	31 850 225,94	40 260 028,48
Tilskuddsgjeld korrigerings	-	-
Forskudd	788 305,57	788 305,57
Fondskapital	32 638 531,51	41 048 334,05
Leverandørgjeld	225 400,00	189 368,75
Forskuddstrekk	197 990,00	337 508,00
Skyldig arbeidsgiveravgift	95 208,98	130 952,99
Påløpt arbeidsgiveravgift	(332,22)	(17,57)
Skyldige offentlige avgifter	94 876,76	130 935,42
Skyldige feriepenger	1 389,04	3 620,65
Negativ netto		(527,67)
Skyldig 5% BKH avgift av kunsthonorar/kontrakter	198 531,61	460 399,75
Annen gjeld	199 920,65	463 492,73
Sum fondskapital og gjeld	33 356 718,92	42 169 638,95

VII. Vedlegg til årsrapporten for 2018

Prosjektoversikt for kunstordningene

Statlig ordning

År	Prosjektnavn	Byggherre	Budsjett	Utbetalt	Avsluttet 2018
2002	Norsk operahus	Statsbygg	53 478 101	48 113 017	
2006	Halden Fengsel	Statsbygg	6 100 000	6 095 402	*
2008	Nordlandssykehuset	Nordlands- sykehuset HF	6 811 736	6 810 186	
2009	Gulating lagmannsrett	Statsbygg	3 950 000	3 906 018	
	Odontologisk fakultet, UiB	Statsbygg	5 800 000	4 319 537	
2010	Ski stasjon	Jernb.verket	3 500 000	2 272 427	
	Høgskolen i Bergen	Statsbygg	16 000 000	15 180 159	
	HiO, Pilestredet	Statsbygg	5 300 000	5 040 774	
2011	Haukeland sykehus	Helse Bergen HF	20 000 000	9 133 515	
	Norsk Reiselivsmuseum	Statsbygg	570 000	571 296	
	Ambassaden i New Delhi	Statsbygg	1 101 000	937 958	*
2012	Nasjonalbibliotek Mo i Rana, automatlager	Statsbygg	585 000	584 496	*
	HiNT, kantine	Statsbygg	200 000	171 441	
	Minnesteder etter 22. juli	KUD	35 000 000	14 182 554	*
	Holmestrand stasjon	Jernb.verket	3 000 000	2 720 156	*
2013	Høgskolen i Gjøvik	Statsbygg	800 000	961 135	
	Høgskolen i Telemark og Porsgrunn	Statsbygg	500 000	420 850	
	Difi, Leikanger	Statsbygg	400 000	360 356	*
	Universitetet i Nordland	Statsbygg	300 000	254 389	*
	UiB Universitetsmuseet, sørfløy	Statsbygg	3 000 000	2 897 789	
	Campus Ås, Senter for husdyrforskning	Statsbygg	17 110 000	3 643 752	
	Syssele mannen på Svalbard	Statsbygg	290 000	238 300	*
	Stavern, nytt auditorium	Forsvarsbygg	80 000	-	
2014	Statens vegvesen, Leikanger	Statsbygg	700 000	688 544	*
	KIB	Statsbygg	7 000 000	3 640 141	
	Sametinget, tilbygg	Statsbygg	530 000	408 000	
	Arendal politistasjon	Statsbygg	850 000	778 013	
	UiT, medisin og helsefag	Statsbygg	8 000 000	7 821 691	
	Norges Idrettshøgskole, rehabilitering	Statsbygg	5 900 000	4 846 467	
	Høgskolen i Hedmark Evenstad	Statsbygg	600 000	473 752	
	Terningmoen	Forsvarsbygg	40 000	36 808	*
	Haakonsværn jegerbukta	Forsvarsbygg	650 000	1 215 219	*
	Haakonsværn helikopteretasjement	Forsvarsbygg	150 000	-	*

	Haakonsvern, adm. bygg FLO	Forsvarsbygg	455 000	-	*
2015	Samisk vgs., Karasjok	Statsbygg	400 000	17 243	
	Skjold, rehabilitering, kaserne Porsanger	Forsvarsbygg	275 000	275 321	*
	Stortinget	Stortinget	5 000 000	3 310 699	
	Sunnaas sykehus	Sunnaas	2 090 000	2 197 156	
2016	Ullersmo fengsel/ Eidsberg fengsel	Statsbygg	3 800 000	3 725 263	
	Fram 2	Statsbygg	3 350 000	3 174 230	
	NTNU Gjøvik N-bygget	Statsbygg	1 425 000	1 396 260	
	Norges Brannskole	Statsbygg	200 000	199 036	*
	Høgskolen i Østfold	Statsbygg	300 000	280 739	*
	UiB Universitetsmuseet, midtbygg, nordfløy	Statsbygg	3 416 000	772 260	
	Gamle Hovsetervei 3, bygg A	Statsbygg	210 000	204 047	
	Jørstadmoen kontorbygg	Forsvarsbygg	290 870	289 900	*
	Bardufoss brannstasjon og helikopterbase	Forsvarsbygg	825 000	820 680	*
2017	Hulda Garborgs Hus og besøksenter (2 prosj.)	Statsbygg	820 000	580 592	
	Brasilia, ambassadeanlegg	Statsbygg	650 000	588 339	
	Universitetet i Sørøst-Norge Campus Ringerike, sentralbygg	Statsbygg	1 500 000	938 438	
	Høgskulen på Vestlandet, Gymnasbygget	Statsbygg	800 000	472 987	
	NHA Norsk Helsearkiv, Tynset	Statsbygg	900 000	487 691	
	SVV Gol sambruksstasjon og døgnhvileplass	Statsbygg	400 000	330 547	
	AHO Arkitektur og designhøgskolen Oslo	Statsbygg	290 000	286 245	
	Agder fengsel, avd. Mandal og Froland	Statsbygg	7 770 000	1 359 222	
2018	Nasjonalbiblioteket Mo i Rana	Statsbygg	600 000	27 420	
	Høgskulen Vestlandet, Campus Kronstad	Statsbygg	4 000 000	102 593	
	UiT ILP Lærerutdanning	Statsbygg	3 250 000	69 109	
	Svalbard Globale Frøhvelv	Statsbygg	2 350 000	3 384	
	UIO Livsvitenskapsbygg	Statsbygg	39 900 000		
	Longyearbyen boliger, Svalbard	Statsbygg	1 450 000		
	BUF Bergen Akuttsenter	Statsbygg	230 000		
	NHH, Bergen	Statsbygg	3 400 000		
	Sykehuset i Stavanger	Helse Stavanger HF	35 000 000	17 522	
	Minnested Hole				R*
	Vinmonopolet	Vinmonopolet			R*

R gjelder rådgivningsprosjekt

LES – ordning for statlige leiebygg og eldre statsbygg

Prosjekter	Sum	Avsluttet
9. tildelingsrunde 2014/2015	6 mill. kr	
UNE		
10. Tildelingsrunde 2016/2017	6 mill. kr	
Øvre Romerike tingrett, Eidsvoll		
Sunnmøre tingrett		
Halden tingrett		2018
Ofoten tingrett, Narvik		2018
Trygderetten, Oslo		2018
Fylkesnemnda for barnevern og sosiale saker Buskerud og Vestfold		
Norges handelshøyskole, Bergen		
Tolldirektoratet, Oslo		
Konkurransetilsynet, Bergen		
Riksteatret, Oslo		
Ambassaden i Bamako, Mali		2018
NATO-delegasjonen, Brussel		
UiO, Det juridiske fakultet, Tullinløkka	1 mill. kr	
11. Tildelingsrunde 2018/2019	3 mill. kr	Oppstart 2019

KOM – kommunale og fylkeskommunale prosjekter/saker

Prosjekter i arbeid	Sted	Tilsagn KORO	Sum kunst-budsjett	Avsluttet 2018
Tildelingsår 2009				
Nesodden kommunesenter	Nesodden	620 000	1 250 000	
Tildelingsår 2010				
Risløkka kompetansesenter	Oslo	400 000	4 000 000	
Birkeland og Valestrand skole	Birkenes	123 000	370 000	
Sam Eyde videregående skole	Arendal	575 000	5 000 000	
Tildelingsår 2011				
Sørenga barnehager	Oslo	513 000	1 200 000	
Stathelle barneskole	Stathelle	140 400	200 000	
Sørestranda skule	Sykkylven	202 000	500 000	
Tildelingsår 2012				
Grefsen ungdomsskole	Oslo	182 000	550 000	*
Teie barneskole	Nøtterøy	298 000	780 000	*
Flerbrukshus	Frogn	275 000	970 000	*
Brattås barneskole	Nøtterøy	155 000	490 000	
Ulsmåg skole	Bergen	205 000	700 000	*
Teglverkstomta	Oslo	785 000	4 350 000	*
Tildelingsår 2013				
Borge ungdomsskole	Fredrikstad	450 000	1 650 000	*
Gamle Løren skole	Oslo	190 000	600 000	
Kunst- og håndverksskolen/E. Munch vgs.	Oslo	190 000	600 000	*
Hegg skole	Lier	580 000	2 300 000	
Gand videregående skole	Rogaland	290 000	950 000	*
Folkets hus	Malvik	175 000	500 000	
Olderskog skole, nybygg	Vefsn	115 000	360 000	
Flerbrukshall Lisleby	Fredrikstad	260 000	721 920	
Åssiden videregående skole	Buskerud	330 000	895 000	
Frognerhagen, kompetansesenter/Fosshagen	Lier	580 000	2 300 000	
Nye Vardheim/Randaberg	Randaberg	380 000	1 200 000	
Aust-Lofoten vgs.	Nordland	777 400	1 700 000	*
Kulturbadet	Alstadhaug	310 000	700 000	
Tildelingsår 2014				
Frogn Helsebygg	Frogn	750 000	2 750 000	
Odderøya Renseanlegg	Kristiansand	335 000	1 010 000	
Deichmanske hovedbibliotek	Oslo	3 000 000	12 000 000	
Holmenveien barnehage	Oslo	500 000	1 500 000	*
Valdres lokalmedisinske senter	Etnedal	750 000	2 550 000	*
Hønefoss kirke (himmeltrærne)	Hønefoss	345 000	1 035 000	

Levanger ung. Skole	Levanger	500 000	2 000 000	
Tildelingsår 2015				
Kunst som stedsutvikling Gudbrandsdalen	Oppland	1 000 000	8 280 000	*
Ny skole på Melby	Hadsel	350 000	2 350 000	
Torridal skole	Kristiansand	190 000	566 000	
Senja vgs.	Senja	350 000	1 350 000	
Promenaden i Florø	Florø	800 000	2 437 000	
Serve, smash, block	Oslo	50 000	282 500	
Kapitalistiske Realismus – seminar	Trondheim	80 000	118 100	
Harestad skole og kulturscene	Lørenskog	300 000	1 060 000	
Ås sentrum, kunst i gågate	Ås	200 000	1 600 000	
Liv på Nes	Suldal	200 000	220 000	
Sirene	Larvik	800 000	800 000	
Kunststi ved Store Lungegårdsvann	Bergen	500 000	2 300 000	
Wildenveys plass i Mjøndalen	Nedre Eiker	400 000	1 900 000	
Ålgård sentrum	Gjesdal	600 000	3 900 000	
Aktivitetspark i Vikevåg	Rennesøy	500 000	1 640 000	
Frogner skole og kultursenter	Sørum	300 000	1 600 000	
Kunstkritikk	Oslo	100 000	200 000	
Torstvedt skole og barnehage	Larvik	100 000	1 040 000	
Tildelingsår 2016				
Bardufoss Høgtun videregående skole	Bardufoss	500 000	2 000 000	
Kulturøya Sølyst	Stavanger	100 000	800 000	
Lyskunst til Odda	Odda	245 000	490 000	
Kunst og teknologi i byutvikling, forprosjekt	Tromsø	400 000	800 000	
Fremtidens lekeplass, forprosjekt	Kristiansand	100 000	264 000	
Kunstprosjekt til Teaterhuset	Verdal	250 000	1 250 000	
Sails, Fish racks & Nets.	Lebesby	95 500	113 678	
KOMAFEST	Vardø	500 000	6 400 000	
Gimle Park & Skulptur	Kristiansand	400 000	900 000	
Fast plass, formidling		100 000		
Avvikende strategier	Hordaland	30 000	93 000	
Henie Onstad kunstsenter/ILP	Oslo	85 000	206 000	
Baker O.M. Nilsen	Vardø	500 000	3 692 000	
New Chapter, Vardø og Teriberka	Vardø	500 000	4 228 000	
Wildlife, forprosjekt	Nesodden	400 000	800 000	
The melting Church	Lebesby	150 000	306 400	
Kunst i Bergensbaneregionen	Vaksdal Stanghelle	400 000	800 000	
Mjøsa – et kunstprosjekt	Oppland	300 000	2 810 000	
Med kultur for utvikling	Bergen	500 000	8 800 000	
Kunst som byutvikling, forp.	Haugesund	500 000	500 000	
1+1=3, hovedprosjekt	Kristiansand	850 000	3 610 000	
Farkomst, forprosjekt	Lærdal	100 000	300 000	
Hordaland Kunstsenter, foredrag	Bergen	10 000	10 000	
Suzanne Lacy samarbeidsprosjekt	Oslo/USA	150 000	150 000	
Tildelingsår 2017				
Konferanse i Tromsø (KORO – 40 år)	Tromsø	415 090	415 090	
Kunst som stedsutvikling i Nordbyen 1	Tromsø	140 000	180 000	

Find your eyes	Stavanger	350 000	1 250 000
Kunst i biblioteket II	Oslo	265 000	333 600
LIAF 2017	Svolvær	300 000	6 500 000
Tre år med videokunst, kunstfilm og lydkunst i Valnesfjord	Fauske	500 000	1 500 000
Damsgård skole	Bergen	275 000	1 650 000
Kunst i Nesoddparken, Wildlife, et stedsutviklingsprosjekt	Nesodden	1 000 000	2 750 000
Skien videregående skole	Telemark	250 000	2 040 000
Ultimate Ulefoss	Nome	50 000	1 300 000
Sydande Sauda	Sauda	50 000	800 000
Kunsthøgskolen «En ny samtale»	Nordland	150 000	
Formidling og kompetanseutvikling «Forprosjekt digital formidling»	Larvik	145 000	
Hendelser på Nyhavna 2018	Trondheim	250 000	1 300 000
Formidlingsprosjekt – barn og kunstbøker – nye Harstad skole	Harstad	200 000	435 000
Skolen og Lystlunden – Nye Horten vgs.	Vestfold	800 000	5 733 744
Senter for helse og omsorgstjenester	Kåfjord	500 000	1 600 000
P1 – PARK	Levanger	500 000	2 250 000
Mjøsa – et kunstprosjekt	Oppland	150 000	4 565 000
We're here for a good time (not a long time)	Trondheim	150 000	620 000
10 år på Heidal skule – forprosjekt	Sel	60 000	60 000
Bybanen i Bergen – Fra Bergen sentrum til Fyllingsdalen	Hordaland	1 000 000	7 500 000
Kunst som stedsutvikling i Nordbyen 2	Tromsø	275 000	680 000
Ibsensk – forprosjekt	Skien	50 000	200 000
Tildelingsår 2018			
Storbynettverk byutvikling		100 000	
Samarbeid Oslo kommune, byutvikling Hovinbyen	Oslo	100 000	3 100 000
Samarbeid Tromsø kommune, byutvikling	Tromsø	100 000	-
Samarbeid Trondheim kommune, byutvikling Nyhavna	Trondheim	100 000	-
Views av Jeppe Hein, forprosjekt del II	Suldal	150 000	540 000
Tromsø sjøfront	Tromsø	800 000	3 200 000
Ålgård sentrum og kulturhus	Gjesdal	500 000	1 995 000
Seilprosjekt, hyllest til kvinnelige kulturbærere	Lebesby	220 000	694 050
TIFO	Oslo	400 000	887 500
Kunst i Meieriet, forprosjekt	Vestvågøy	75 000	150 000
Tankeplass	Oppland	250 000	4 730 000
New Chapter, formidling	Vardø	100 000	1 320 000
Jord bind	Levanger	325 000	682 000
Bridges	Oslo	100 000	640 000
Susanne Lacy	Oslo	450 000	-
Seminar visuell kunst i kirkerommet	Rogaland	25 000	115 000
Seminar kunst i offentlige rom	Oslo/Akershus	10 000	82 000
Frodige Saupstad/Biprodukt	Trondheim	500 000	5 500 000
10 år på Heidal Skule	Sel	300 000	3 035 800
Sydande Sauda 2	Sauda	300 000	650 000

1110	Telemark	400 000	2 229 980
Mandela, kunst og byrom	Tromsø	500 000	1 037 542
Kunst som utviklingskraft på Lierstranda I	Lier	300 000	975 000
Båret av vinden – ført av strømmen	Sel	300 000	2 310 363
Det e me som bur her!	Rollag	300 000	420 000

1) Fra tildelingsåret 2014 gjelder nye retningslinjer.

2) Sum kunstbudsjett er tilsagn fra KORO, egenandel fra søker og eventuelt tilskudd fra andre.

3) Tilsagn og totalt kunstbudsjett kan være justert etter tildelingsåret.

URO – uteromsordningen, prosjekter/saker

År	Navn	Tilsagn	Avsluttet 2018
2012	Droneportal	100 000	
2015	Mobil Egress	120 000	
	Kristians Hus	60 000	
	Konsensus bilde	400 000	
	The Dream	200 000	*
	Wittgenstein on vacation	50 000	
	Portal	100 000	
	Untuned Bell	500 000	
	Formidlingsprosjekt Antologi	800 000	
2016	The School of Engaged Art	300 000	*
	Jeg går en tur med kua (2017)	400 000	*
	Wittgenstein on vacation, part ii	300 000	*
	Oslo Utmark	132 000	*
	MoRe 2016 – MIMESIS	150 000	*
	Konspirere – puste sammen	90 000	
	Kampen for retten til en stemme	100 000	*
	House-warming	15 000	
	Asylum-Seeker's Music Radio Network	200 000	*
	Kunst i biblioteket	300 000	
	The Seeable and The Sayable	100 000	*
	AVTRYKK	165 000	
	Prologues 1, 2 and 3	300 000	
	Nyfuturistisk suppespising	145 000	*
	Portal: Kunsten å sove	73 000	
	Dan Draghici Rooms	150 000	Utgår*
2017	Y (59 54,54,76"N 10 44'46,03"Ø)	350 000	
	Spæll	80 000	
	Making a Plate	65 000	*
	Kunststi i grenserom	250 000	
	Subverting the Feedback-loop	85 000	
	Poteten	85 000	*
	Cinema Kapella	50 000	*
	MMM ... Alone of all her sex	200 000	*
	Fast plass i Kongsvinger: Det offentlige rom som kollektivt minnekart	60 000	
	Små monumenter (arbeidstittel)	100 000	
	Letters sent from Heaven	100 000	*
	SPAREBLUSS Billedøkologier	60 000	
	Bud for byen	45 000	*
	The loneliness of the index finger part II	100 000	
	Debates on Division: When the private becomes public	80 000	*
	Stien (arbeidstittel)	400 000	
	SEXY BYDEL	120 000	*
	Den norske idealstaten	500 000	
	Komafest – New chapter	300 000	

	Mullah-G35	350 000	
	Lofoten International Art Festival – LIAF 2017	150 000	*
	Jeg går tur med kua (2017)	200 000	*
	Carnival – A celebration of barbarian democracy	150 000	
	x2068	100 000	*
	Coast Contemporary 2017	250 000	*
	Det nye mennesket	250 000	*
	4 overtakelser	100 000	
	Fare thee well!	100 000	*
	Valgets karaokebar	35 000	
2018	ADVENTÜRE	100 000	
	En forestilling om frihet	400 000	*
	Kunstnerprekener	52 000	
	Besøksrom i Bredtveit	230 000	
	Sámi Arkitekta Searvi, SAS	300 000	
	The Wittgenstein Monument	500 000	
	Små monumenter	650 000	
	En arm og et bein	40 000	
	The Feedback Loop	350 000	
	Tidal Orbits	70 000	
	X50, an interactive experience	300 000	
	Kunst i Kvam	100 000	
	Penissvanen	88 000	
	This should Be Made (in) Public	400 000	
	Orientering, en gruppeutstilling i offentlig rom	75 000	*
	KARNEVALET, en interkulturell protest	300 000	
	Nå tennes vetene igjen	50 000	
	Bygg og anlegg 2018	200 000	
	Bouncing narratives	400 000	
	Balkong Tromsø	100 000	
	Vår grusomme kulturarv	100 000	
	TRUE NORTH	85 000	
	PUB	60 000	
	Coast contemporary	300 000	
	Suzanne Lacy	450 000	